

KRONIKA

MESTA BREZNA

2020

**Zápis do mestskej kroniky za rok 2020 bol
prerokovaný na zasadnutí mestského
zastupiteľstva dňa ... 2021**

JUDr. Tomáš Abel, PhD.

Primátor mesta Brezna

Kronikárka mesta Brezna

PhDr. Anna Štulrajterová

OBSAH ROK 2020

ÚVOD	STRANA 5
SPOLOČENSKÁ ATMOSFÉRA	STRANA 5
ZMENY A NOVINKY	STRANA 12
KRONIKÁRKA O SEBE	STRANA 15
 VEREJNÝ A POLITICKÝ ŽIVOT	 STRANA 17
UDALOSTI A NÁVŠTEVY	STRANA 17
OSLAVY A MESTSKÉ SVIATKY	STRANA 24
SAMOSPRÁVA	STRANA 27
ŠTÁTNA SPRÁVA	STRANA 37
 HOSPODÁRSKY ŽIVOT	 STRANA 40
HOSPODÁRENIE MESTA	STRANA 40
VÝSTAVBA A ROZVOJ MESTA	STRANA 50
DOPRAVA	STRANA 59
 OBYVATEĽSTVO	 STRANA 61
DEMOGRAFIA A MATRIKA	STRANA 61
DEMOGRAFICKÉ UDALOSTI A JAVY	STRANA 66
OCENENÍ OBČANIA	STRANA 71

ŠKOLSTVO	STRANA 74
MATERSKÉ ŠKOLY	STRANA 74
ZÁKLADNÉ ŠKOLY	STRANA 76
STREDNÉ ŠKOLY	STRANA 79
 ZDRAVOTNÁ SITUÁCIA	 STRANA 86
EPIDÉMIA KORONY	STRANA 86
OSTATNÉ INFEKČNÉ OCHORENIA	STRANA 96
NEMOCNICA	STRANA 97
 KULTÚRA	 STRANA 102
SPOLOČENSKÉ AKTIVITY	STRANA 102
KULTÚRNE PODUJATIA	STRANA 110
 ŠPORT	 STRANA 116
ŠPORTOVÉ AKTIVITY A NOVINKY	STRANA 116
ŠPORTOVÉ PODUJATIA	STRANA 118
ÚSPEŠNÍ ŠPORTOVCI	STRANA 121
 POČASIE	 STRANA 126
BREZNIANSKE REKORDY	STRANA 126
CHARAKTERISTICKÉ JAVY	STRANA 127
KLIMATICKÉ ÚDAJE	STRANA 130
 ZOZNAM SPRIEVODNEJ DOKUMENTÁCIE	 STRANA 132

ÚVOD

SPOLOČENSKÁ ATMOSFÉRA

AKÝ BOL ROK 2020 ?

Rok 2020 sa podľa čínskeho horoskopu mal niesť v znamení Potkana a ten nám mal priniesť najmä šťastie a harmóniu. A ešte to mal byť rok úspechov a víťazstiev. Z Číny prišiel akurát vírus covid. Ten priniesol aj do Európy globálnu covid pandémiu, ktorá sa dotkla nás všetkých. Niektorých z titulu straty zamestnania, krachovania vlastných biznisov z dôvodu štátom prikázaných obmedzení, nútenej karantény, pre mnohých prácu z domu, zatvorené školy, zrušené kultúrne a športové podujatia. Zatvorené boli dlhú dobu aj reštaurácie, obchody, obmedzené boli viaceré služby, niekoľkokrát do roka bol vyhlásený núdzový stav a zákaz vychádzania. Na Veľkú noc boli ľudia najviac obmedzení na pohybe; nemohlo sa cestovať mimo okresu. Mnohí prišli o zdroj príjmu, či kontakt s rodinou a priateľmi.

Aj keď boj s pandémiou sa s ukončením roka neskončil, zatiaľ sa nemôžeme chváliť žiadnym víťazstvom. Ba práve naopak, záver roka ukazuje, že nad covidom prehrávame. Posledný decembrový deň, 31. decembra konštatujeme, že Slovensko zaznamenalo za celý rok 2020 184 508 obyvateľov pozitívne testovaných na koronavírus od začiatku pandémie a koronavírus priniesol 2 250 obetí. A práve na Silvestra Slovensko zaznamenalo rekordný počet – 112 úmrtí jeden deň. V okrese Brezno sme za celý rok zaznamenali 1 736 obyvateľov pozitívne testovaných na koronavírus od začiatku pandémie. Nemocnice boli preplnené; aj tá breznianska. Chýbali hlavne zdravotníci. Takže rok 2020 bol asi najhorší rok, aký si pamätáme. Budeme si ho už navždy spájať s koronakrízou. Bol to strašne náročný rok, pre mnohých asi najťažší. Vzal nám pocit bezpečia, ľudskú blízkosť, mnohým zdravie aj prácu a optimizmus. Pandémia takéhoto rozmeru je fenomén, s ktorým sa naše generácie ešte nestretli. Aj keď na epidémiu španielskej chrípky začiatkom minulého

storočia zomreli milióny ľudí, o obetiach tohto vírusu je na Slovensku málo relevantných informácií. Veríme, že situácia s pandémiou takého rozsahu ako tohto roku sa už nebude v budúcnosti opakovať. Aj pre zachovanie informácii o tomto výnimočnom jave sa budem problému covidovej pandémie a jej vplyve na rôzne oblasti života Brezňanov venovať vo viacerých kapitolách.

K pozitívam neprispelo ani tohtoročné počasie. Na začiatku roka málo snehu, na konci žiadny. Leto bolo aj v Brezne o niečo chladnejšie a daždivejšie, ako sme boli zvyknutí za posledné roky. Mnohým prekážala nestálosť počasia, keďže sa striedali slnečné a zamračené dni. September bol celkom pekný, ale babie leto v októbri už neprišlo. Vianoce bez snehu, s dažďom a covidom. Pozitívum vyplývajúce z počasia je hádam len to, že mesto ušetrilo finančné prostriedky na čistenie chodníkov v zime.

PRVÉ SPRÁVY O KORONAVÍRUSE

Keď sme sa začiatkom roka dozvedeli o novej vírusovej chorobe koronavírus 2019-nCoV, ktorý sa objavil v čínskom meste Wu-chan, ani nás nenapadlo, že to tak hlboko ovplyvní nielen naše životy, ale aj životy ľudí na celom svete. Málokto by vtedy veril, že sme na začiatku globálnej pandémie. Je predsa rok 2020. Medicína, moderná veda a spoločnosť, ktorej cieľom je ovládnutie vesmíru, by predsa nedovolili, aby svet padol na kolena pred niečím, čo musíme hľadať pod mikroskopom. Rok 2020 nás presvedčil, že je všetko možné. Prísť o slobodu v slobodnej krajine, nemať istotu v istote, veriť v bludy, hlúposti, klamstvá a neveriť odborníkom, nasledovať nepriateľa a opovrhovať priateľom.

Globálna pandémia predstavovala aj pre našich ľudí hrozbu zdravotnú, ekonomickú, spoločenskú. Ale to sme na začiatku nevedeli. Neverili sme, žeby nás pandémia mohla ohrozovať ešte aj na Vianoce. Súčasné generácie sa s podobným fenoménom ešte nestretli. Skúsenosti z prekonávania rôznych nákaz majú krajiny Afriky a čiastočne Ázie. Ale že bude Európa epicentrom nákazy, a že sa to hlboko

dotkne mnohých ľudí aj v našom meste, to málokto z nás začiatkom roka predpokladal.

VOĽBY DO NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

V januári a februári sme mali na Slovensku ešte iné problémy, ktorými žili naši obyvatelia. V sobotu 29. februára sa tu konali voľby do NR Slovenskej republiky. Tie vo veľkej miere zaujali aj našich obyvateľov. Dôkazom toho je vysoká účasť Brezňanov na voľbách; vyššia bola len v roku 2002. Pritom aj tentokrát bola účasť v našom meste na voľbách nižšia v porovnaní s okresom aj s výsledkami celoslovenskými, keď v okrese Brezno bola 61,72 – percentná a v rámci celej republiky 65,79 – percentná účasť voličov. Samotné mesto Brezno zaevidovalo 60,78 – percentnú účasť voličov.

Víťazom parlamentných volieb sa stalo hnutie **Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti**, ktoré získalo 25,02 percenta hlasov. K tomuto víťazstvu prispeli aj breznianski voliči, keď hnutie presvedčilo až 24,22 percent. Druhá strana v poradí **Smer – Sociálna demokracia** bola v Brezne úspešnejšia ako v rámci Slovenska, keď jej hlasy odovzdalo až 21,25 percent voličov. Na tretiu priečku v parlamentných voľbách dali naši obyvatelia zhodne s ostatnou časťou Slovenska stranu **Sme rodina**. Štvrtá strana v poradí bola u Brezňanov **Kotleba Ľudová strana Naše Slovensko**, ktorú volilo 8, 80 percent. Strana **Sloboda a solidarita** oslovila 6, 00 percent domácich voličov. Stranu **ZA ĽUDÍ** tiež poslali aj Brezňania s 5,51 percentami do parlamentu. Tieto strany okrem Kotleba Ľudová strana Naše Slovensko, vytvorili koalíciu, zostavili vládu a mali svojich zástupcov v parlamente. Brezňania nás však v Národnej rade SR v tomto volebnom období nebudú zastupovať; zostali mimo parlamentu. Ale tomu sa niet čo čudovať ; do Národnej rady kandidovali siedmi, ale všetci boli na „nezvoliteľných „ miestach.

PRVÁ VLNA PANDÉMIE

Medzitým sa vírus z Číny postupne šírila do ďalších ázijských krajín a ďalej do Austrálie, USA, Francúzska a ostatných krajín vrátane Rakúska, Nemecka a Talianska. Keď sa 6. marca objavil prvý prípad vírusu na Slovensku, vtedajší premiér Peter Pellegrini pre epidémiu vyhlásil 11. marca mimoriadny stav a vláda prijala opatrenia proti šíreniu vírusu. Následne novovymenovaná vláda na čele s premiérom Igorom Matovičom koncom marca už prijímala ďalšie opatrenia.

Na celom Slovensku už nastala čiastočná panika; ľudia vykupovali predovšetkým trvalé potraviny, cestoviny, ryžu, konzervy. V Brezne boli obchody v sobotu 14. marca plné ľudí. Ale postupne nákupná hystéria upadla. Žiadne potraviny nechýbali, zásobovanie bolo dobré. Len tak, ako na celom Slovensku, chýbali na začiatku ochranné pomôcky, rúška, nikde nebolo možné zakúpiť dezinfekčné prostriedky. Aj preto primátor vyzýval na sociálnych sieťach ľudí, aby sa snažili vyrábať si rúška svojpomocne a začali si ich šiť doma. Pre dôchodcov a sociálne odkázaných mesto rúška v čase nedostatku zabezpečovalo.

V marcových dňoch prvej vlny vírusovej pandémie sme zostali veľmi vystrašení. Počúvali sme zlé správy hlavne z Talianska, tam zomierali denne stovky ľudí. Frustrácia z pandémie bola veľká. Marec 2020 sa stal prelomovým aj konkrétne pre naše mesto, náhla zmena vo všetkých oblastiach spoločenského a hospodárskeho života zasiahla do každodenného života škôl a rodín, ochromila ich fungovanie. Zatvorené školy, kino, kostoly, zrušené všetky verejné podujatia. Neuskutočnili sa ani tradičné podujatia; Dni mesta plánované v máji, žiadne koncerty na námestí, zatvorené telocvične, zrušené športové podujatia. Prvú jarnú vlnu pandémie sme však našťastie prežili len s 21 pozitívne nakazenými v okrese, na toto ochorenie v okrese nikto nezomrel. Posledný potvrdený prípad v samotnom meste Brezne bol z 13. apríla. Napriek tomu to boli ťažké dni a mesiace pre všetkých. Ľudia mali predovšetkým strach, veľký rešpekt a zodpovednosť. Nosili rúška, všade bola dezinfekcia, dodržiavali sme opatrenia hygienikov. Hovorilo sa o druhej vlne pandémie, ale verili sme, že nepríde. Krátkodobá pozitívna zmena spočiatku prinášala prehnaný

optimizmus, energiu, entuziazmus, Boli sme zodpovední, ale počas letných dní sme si trochu vydýchli. Aj na dovolenky ľudia vycestovali. Aj keď väčšina dovolenkovala na Slovensku.

DRUHÁ VLNA PANDÉMIE

Hoci už na Slovensku ohlásili druhú vlnu pandémie na konci leta, keď 20. augusta epidemiológovia zaznamenali rekordný počet – 123 - pozitívne testovaných za jeden deň, okres Brezno odolával presne 50 dní od posledného prípadu. Ale 26. augusta sme sa dozvedeli o ďalšom pozitívne testovanom obyvateľovi okresu Brezno. A potom to už išlo rýchlo. Keď bolo na Slovensku pre neudržateľnú epidemickú situáciu na koniec októbra a november vyhlásené celoplošné testovanie, mali sme už v okrese niečo vyše 400 pozitívne testovaných.

CELOPLOŠNÉ TESTOVANIE

V sobotu 31. októbra začalo aj v Brezne dvojdnové prvé kolo celoplošného antigénového testovania na ochorenie Covid-19. K dispozícii bolo 20 odberných miest a tri mobilné jednotky. Poriadny kus práce malo mesto so zostavením testovania. Úrad verejného zdravotníctva odporučil testovať obyvateľom nad 10 rokov a do 65 rokov. A tak malo mesto rozdeliť približne 14 500 obyvateľov tak, aby sa vyhli dlhým radom, zostaviť odporúčané časy testovania s výpočtom a s ohľadom na priemerný čas testovania a počtu ľudí podľa abecedy ulíc. Mesto si dokonca zabezpečilo aj zdravotnícky personál a všetky testovacie miesta boli v exteriéri. Brežňania pristúpili k testovaniu zodpovedne. Aspoň to potvrdzovala vysoká účasť. Prvý deň dopoludnia sa pri odberných miestach tvorili niekoľkohodinové rady, popoludní a večer sa situácia zlepšila. V nedeľu aj obidva testovacie dni druhého kola o týždeň už bolo všetko „v pohode“. V tomto projekte mesto splnilo úlohy po stránke materiálnej aj personálnej. Pochvalne sa o celej organizácii v meste vyjadrovali naši obyvatelia aj na sociálnych sieťach. Aj Brežňania verili, že testovanie zvráti pandémiu. Prvé kolo

testovania objavilo v meste 130 nakazených obyvateľov. Toto číslo znamenalo, že sme mali nad 1 percento pozitívnych, a tak sa muselo konať v Brezne aj druhé kolo testovania. V tom už objavili len 77 pozitívnych.

NESPOKOJNOSŤ S EPIDEMIOLOGICKÝMI OPATRENAMI

Na testovaní to vyzeralo, že obyvatelia mesta sú „poslušní“. Ale mnohí na sociálnych sieťach vyjadrovali nespokojnosť s epidemiologickými opatreniami vlády. Keď sa 17. novembra na výročie nežnej revolúcie, počas núdzového stavu konali nepovolené protesty v mnohých mestách, breznianske námestie bolo síce prázdne, ale viacerí, hlavne voliči Kotlebovej strany, cestovali na takéto stretnutia do Banskej Bystrice aj do Bratislavy. A keďže naše mesto má tiež dosť voličov tejto strany, je predpoklad, že sa mnohí zúčastnili aj na ďalších protestoch, ktoré sa konali v Bratislave aj Banskej Bystrici 12. decembra. Konali sa napriek núdzovému stavu, zákazu zhromažďovania, v čase, keď už aj breznianska nemocnica hlásila obsadenosť svojich lôžok covidovými pacientami a požiadala vládu o pomoc. Tieto zhromaždenia v decembri mali spoločného menovateľa : proti očkovaniu. To začalo v celej Európe 27. decembra. Ale prvé vakcíny dostali do konca roka len zdravotníci v Banskej Bystrici. Ale už dovtedy aj niektorí Brežňania nielenže verbálne odmietali očkovanie, ale agresívne bojovali proti tým, ktorí sa chceli dať očkovať.

VIANOČNÁ ATMOSFÉRA

Keď sa situácia v polovici októbra opäť zhoršila a počet chorých na COVID-19 rýchlo narastal, vláda prijala nové opatrenia. Už vtedy sa atmosféra v meste zhoršila. Z námestia odstránili letné terasy, reštaurácie zostali zatvorené, Atmosféru Vianoc pripomínal len veľký vianočný stromček pri veži, krásne vyzdobené malé stromčeky pri mestskom úrade a pekná vianočná výzdoba na námestí. Na ploche námestia predávali Lesy mesta Brezna vianočné stromčeky. Okolo vodostreku na ploche námestia urobili koncom novembra adventný veniec. Bola tam aj malá mestská

zvonička, kde hlavne deti potiahnutím za povrázok mohli zazvoniť, najviac sa fotili s deťmi vo veľkej svetelnej guli.

V polovici novembra boli reštaurácie zatvorené, terasy v Brezne mali vlastne len v dvoch pizzeriách. Aj keď už bolo chladno, predával sa v stánkoch pred novou kaviarňou Coffee Tíme punč a varené víno. Ale aj tie museli 11. decembra pre nové nariadenia zatvoriť. Niekoľko návštevníkov sa po tomto termíne stretávalo na tradičnom punči pri mestskej veži alebo si ho mohli kúpiť v okienku kaviarne Coffee Tíme.

Prvou adventnou nedeľou už tradične začínajú vianočné podujatia. Ale tohto roku sme si zapálenie 1. adventnej sviečky na námestí mohli pozrieť len online na YouTube kanáli. Rozsvietil ju primátor **Tomáš Abel** spoločne s dekanom rímskokatolíckej farnosti **Dušanom Lukáčom** a evanjelickým farárom **Radimom Pačmárom**, ktorí požehnali aj vianočný veniec. Sviatočnú atmosféru spríjemnil vianočnými piesňami muzikálov spevák **Martin Vetrák**. Mesto ponúklo priamy prenos na YouTube aj z ďalších adventných nedeľ. Ale

Vzhľadom na aktuálnu pandemickú situáciu stretnutie s Mikulášom a jeho pomocníkmi spojené s kultúrnym programom mesto Brezno nemohlo zorganizovať na námestí, v Aréne či na sídlisku Mazorníkovo. Mikuláš s čertom a anjelom v piatok dopoludnia chodil po materských školách, v sobotu 5. decembra putoval po Brezne a jeho mestských častiach a spoločne rozdávali radosť najmenším. Zavítali do Podkoreňovej, Zadných Halán, v poobedňajších hodinách prešli vo voze ťahanom koňmi cez starý Mazorník, nový Mazorník až prišli do Brezna popri mestskom dome kultúry, zimnom štadióne, tržnici a odtiaľ poputovali na námestie, kde rozsvietili veľký vianočný strom pri zvonici a deti sa mohli s nimi aj vyfotografovať.

Ani v dome kultúry sa pre pandémiu nekonali žiadne tradičné vianočné podujatia. Ešteže sme si mohli pozrieť dve pekné vianočné výstavy; jednu v synagóge a druhú v Horehronskom múzeu. V evanjelickom kostole stihli usporiadať v sobotu

12. decembra. adventný koncert klarinetového kvarteta Aurum Quartet, súčasťou ktorého je aj Brezňan Viktor Vojtas, v súčasnosti študent bratislavského konzervatória

Po 19. decembri, keď bol vyhlásený zákaz vychádzania s niekoľkými výnimkami, stíchlo aj breznianske námestie. Aj stánky, kde ponúkali vianočné ozdoby a darčeky miestni výrobcovia, museli zatvoriť. A tak atmosféru Vianoc pripomínala len svetielkujúca výzdoba. Taká smutné Vianoce si hádam ani nepamätáme. Okrem toho, že je tu corona, počasie neuveriteľné. Nielenže nebolo nikde snehu, ani slnko nesvietilo. Všade hustá hmla a na Štedrý deň aj dva dni predtým pršal dážď. Koronavírus nám ukradol rok 2020, ukradol nám aj pokojné Vianoce, nezmeníme to. Boli iné ako všetky, čo sme doteraz zažili. Boli nesmierne ťažké pre zdravotníkov, pre mnoho rodín smutné a pre mnohých aj bolestivé.

ZMENY A NOVINKY V SKRATKE

Mesto mení svoju tvár, opravujú a rekonštruujú sa mnohé objekty. Mnoho sa v oblasti materiálnej zmenilo aj v roku 2020. V tejto časti budú zaznamenané najväčšie zmeny len v skratke; detailne sa o aktivitách mesta a iných subjektov, ktoré sa pričínili o rozvoj mesta v materiálnej oblasti, píše v jednotlivých tematických kapitolách.

Tohto roku sa realizovalo množstvo investičných akcií, niektoré boli ukončené, ďalšie aktivity v tejto oblasti sa len začali realizovať a budú pokračovať v budúcich rokoch. Aj koronakríza spôsobila to, že mnohé stavebné aktivity neboli dokončené v plánovaných termínoch.

V roku 2020 boli investične ukončené tieto stavebné aktivity:

- V septembri bola ukončená komplexná rekonštrukcia Materskej školy na Ulici Dr. Clementisa, ktorá trvala presne rok.
- V rámci veľkej rekonštrukcie nemocnice boli obnovené niektoré časti a nová moderná plynová kotolňa.

- Dokončila sa výstavba Zariadenia pre seniorov s denným stacionárom na Ulici Němcovej, počas roka sa zariaďoval interiér
- V areáli Základnej školy Karola Rapoša mesto vybudovalo ďalšie multifunkčné ihrisko, nové ihrisko bolo sprevádzkované aj pri Materskej škole na Mazorníkove
- Mesto vybudovalo nové parkovisko vo vnútrobloku Malinovského-ČSA, a tak pribudlo 15 nových parkovacích miest
- Zhodnotil sa celý areál Mestského domu kultúry; kompletne bol opravený chodník, upravené okolie, zhodnotila sa zeleň, vynovili sa šatne v objekte.
- Na starom cintoríne bol vybudovaný nový chodník ešte v roku 2019; tohto roku pribudli nové urnové aj hrobové miesta.
- Do kontajnerových stojísk bytových domov doplnili technické služby v decembri nové kontajnery na BIO odpad, čím začala príprava na ďalšiu etapu triedenia komunálneho odpadu. Doteraz separovali bytové domy iba plasty, papier a sklo
- V zadnej časti objektu na Námestí gen. Štefánika 2 bola dokončená stavba, kde je plánované realizovať v budúcom roku múzeum komunizmu.
- Prímestský rekreačný priestor Banisko sa tohto roku opäť vynovil. Mesto v spolupráci s miestnymi obyvateľmi a mestskými organizáciami vybudovalo nové kaskády, kde boli následne vypustené pstruhy potočné. Zrenovované bolo aj zábradlie na moste, vysadili sa nové ovocné stromy, aj tohto roku sa pokračovalo v obnove historického sadu
- Lesy mesta Brezno pokračovali vo výstavbe altánkov pri značených turistických trasách v okolí mesta. V priebehu roka 2020 pribudli štyri nové altánky
- Pre zabezpečenie bezpečnosti obyvateľov mesta a ochrany majetku mesta bol rozšírený kamerový systém o ďalšie kamery.
- Mesto zabezpečilo montáž vstupných tabúľ, ktorými takto označila všetkých päť vjazdov do Brezna. Vlani sa podarilo osadiť prvé dve a začiatkom mája zvyšné

tri na Ceste osloboditeľov, v Rohoznej, Bujakove, Zadných Halnách v smere od Vagnára a na Banisku.

- Na Ulici ČSA pred obchodným centrom S1 bol postavený menší objekt - prevádzka T-com a kaviareň. Popred túto prevádzku má ísť plánovaná cyklotrasa.
- Na ulici ČSA za kruhovým objazdom vpravo smerom do Banskej Bystrice lúky počas leta krásne rozkvitli; technické služby tu nasiali okrasné, liečivé a lúčne kvety, ktoré okrem estetickej úlohy plnia aj funkciu v boji proti klimatickým zmenám.
- Cirkevný zbor ECAV Brezno v novembri zabezpečil opravu štyroch zvonov, na opravu prispelo aj mesto
- V areáli futbalového štadióna na Ulici Fraňa Kráľa pribudol v júni súkromný športovo-relaxačný komplex s celoročnou prevádzkou pre všetky vekové kategórie.

V roku 2020 sa v meste začalo alebo pokračovalo v týchto stavebných aktivitách:

- V septembri sa začala výstavba II. etapy prvého úseku obchvatu Brezna . Po dokončení druhej etapy obchvatu sa vylúči ďalšia časť tranzitnej dopravy z centra mesta.
- Začiatkom marca mesto zahájilo výstavbu takmer deväťkilometrového úseku cyklotrasy Brezno – Valaská.
- Začala sa regenerácia vnútroblokov ŠLN, Malinovského a na sídlisku Mazorníkovo.
- Pokračovalo sa v revitalizácii Margitinho parku, kde sa na jar plánuje už len dosadiť zeleň.
- Pokračovalo sa vo výstavbe vyhliadkovej veže v lokalite Horné lazy; pri prácach pomáhal aj vrtuľník a žeriav.
- Mesto začalo s obnovou fasády historickej radnice.

- Pokračovalo sa v obnove historických pamiatok ; na novom cintoríne pokračovali práce na rekonštrukcii hrobky Lehotských
- Pokračovalo sa s rekonštrukciou materskej školy na Nálepkovvej ulici. Práce boli na čas pozastavené. Mesto podalo žiadosť o zmenu projektu a čaká na vyjadrenie riadiaceho orgánu. Po získaní súhlasného stanoviska k navrhovaným zmenám bude pokračovať v stavebných prácach, aby aj táto škôlka mohla byť otvorená v roku 2021
- Koncom roku prebiehalo prerokovanie nového Konceptu územného plánu mesta Brezno. Po zapracovaní pripomienok má v roku 2021 prebehnúť schvaľovací proces.
- Bývalé kasárne kúpila spoločnosť Istrofinal v roku 2013 za účelom realizácie investičného zámeru spočívajúcom prevažne vo výstavbe obchodných jednotiek, bytových a nebytových jednotiek a súvisiacej infraštruktúry. Tohto roku prebiehali v areáli práce na stavbe ciest a inžinierskych sietí. Pozemky pod rodinné domy sa predávali po etapách. S výstavbou rodinných domov sa ešte nezačalo. Aktuálne sú v ponuke len pozemky na občiansku vybavenosť.

KRONIKÁRKA O SEBE

V meste Brezne som sa narodila, prežila svoje detstvo aj takmer celý svoj profesionálny život. Iba roky počas stredoškolských a vysokoškolských štúdií som strávila v iných mestách. Najskôr v Turčianskych Tepliciach, kde som sa pripravovala na profesiu učiteľky materskej školy. Učiteľkou som bola iba krátko. Rozhodla som sa pokračovať v štúdiu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a k povolaniu učiteľky som sa už viac nevrátila. V roku 1978 som bola promovaná; rigorózne štúdium na univerzite som ukončila v roku 1984 získaním doktorátu.

Keď sme sa v roku 1978 s manželom rozhodli vrátiť a natrvalo usadiť v Brezne, začala som pracovať v mestskej kultúre. Viac než tridsať rokov, až do odchodu do

dôchodku v roku 2014, som bola pracovníčkou mesta. Na začiatku som bola pri zakladaní mestského kultúrneho zariadenia, neskôr som vykonávala funkciu inšpektorky kultúry. Počas šiestich rokov vo funkcii vedúcej oddelenia kultúry a medzinárodných vzťahov na mestskom úrade som riešila množstvo dôležitých úloh; bola som pri tvorbe zmlúv o spolupráci s partnerskými mestami - českým Novým Bydžovom, francúzskym Meudonom aj poľským Ciechanowom. Organizačne som sa podieľala na reinštalácii pomníka gen. Štefánika v Brezne a jeho následnej výstavby vo francúzskom Meudon. Pri jeho odhalení za účasti predsedu vlády SR sa mesto prezentovalo aj prostredníctvom rozsiahlej reprezentačnej výstavby, na ktorej som sa organizačne aj autorsky podieľala. Posledné roky profesionálnej práce som bola vo funkcii vedúcej turistickej informačnej kancelárie, kde sa nám podarilo vydať niekoľko hodnotných publikácií o meste a regióne a množstvo propagačných a informačných materiálov.

V roku 2002 ma mesto poverilo zostavením monografie mesta. Publikácia „Brezno v premenách času“ bola vydaná v roku 2005 pri 730. výročí prvej písomnej zmienky o meste. Za zostavenie a autorský podiel na vydaní rozsiahlej monografie mesta som získala v roku 2006 ocenenie - Cenu mesta Brezna. Táto publikácia bola ocenená aj na celoslovenskej úrovni. V súťaži vyhlásenej Národným osvetovým centrom získala v roku 2008 vo svojej kategórii prvé miesto. V ďalších rokoch toto ocenenie získali aj dve ďalšie publikácie, na ktorých vydaní som sa autorsky podieľala.

Dvadsať rokov, v šesťdesiatych a sedemdesiatych rokoch minulého storočia sa mestská kronika nepísala. Posledný zápis od vtedajšieho kronikára, učiteľa a spisovateľa Františka Kreutza bol z roku 1965. V roku 1968 sa funkcie kronikára vzdal. V roku 1986 som ako pracovníčka mestského úradu dostala za úlohu zostaviť pracovný kolektív, ktorý by doplnil chýbajúce zápisy. Autorský kolektív splnil svoju úlohu v roku 1990, ale funkciu kronikára sa mestu nepodarilo obsadiť. Preto som sa rozhodla o túto funkciu uchádzať ja, a tak ma vtedajšia rada v roku 1991 menovala mestskou kronikárkou. S cieľom porovnať úroveň kroniky mesta bola táto dvakrát

prihlásená do celoštátnej súťaže vyhlásenej Národným osvetovým centrom, kde získala dvakrát ocenenie - 1. miesto v kategórii okresných miest.

Najväčšie zadosťučinenie sa mi za viac než dvadsať rokov práce kronikárky dostalo vtedy, keď som si uvedomila, že kronika sa stala mnohokrát zdrojom informácií pre študentov pri písaní diplomových prác, čerpalo z nej aj väčšina autorských kolektívov pri tvorbe publikácií o meste a regióne.

VEREJNÝ A POLITICKÝ ŽIVOT

UDALOSTI A NÁVŠTEVY

NEMOCNICU NAVŠTÍVIL PREDSEDA VLÁDY

Dňa 7. februára navštívil brezniansku nemocnicu predseda vlády Slovenskej republiky **Peter Pellegrini**. S vedením nemocnice preberal najväčšie problémy prevádzky tohto zdravotníckeho zariadenia. Rokovanie bolo veľmi vecné, s načrtnutím riešenia viacerých problémov. Odohrávalo sa v priateľskej atmosfére. Vedenie nemocnice tiež informovalo predsedu vlády o stave prác rekonštrukcie urgentného príjmu, centrálnych operačných sál a ďalších súvisiacich priestorov z eurofondov. Ukázali mu stavenisko a jeden z najhodnotnejších prístrojov zakúpených z eurofondov – nový mamograf .

O nemocnici sa predseda vlády po návšteve vyjadril pozitívne: *„Vedia hospodáriť tak, aby nevytvárali a negenerovali dlh. Bolo by fajn, keby platilo v každej nemocnici na Slovensku to, čo v Brezne. Nesprivatizovala lukratívne časti medicínskej starostlivosti, pretože sa ich rozhodla poskytovať vo vlastnej réžii. Prevádzkuje zdravotnú dopravnú službu, záchranky, sanitky, vo vlastnej réžii má lekárne. Nevenuje sa len tomu stratovému, čo v zdravotníctve je, ale ponechala si aj to lukratívne, čo pomáha zlepšovať hospodárenie nemocnice. Keby všetky nemocnice v minulosti takto postupovali a nedovolili privatizovať ziskové časti zdravotnej starostlivosti, tak by na tom boli lepšie. ...*

VOĽBY DO NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky vyhlásil voľby do parlamentu a určil termín ich konania na sobotu 29. februára 2020. Táto udalosť ovplyvnila aj život obyvateľov nášho mesta. Z mesta Brezna kandidovali na poslancov Národnej rady Slovenskej republiky nasledovní siedmi občania:

Za stranu SMER - SD kandidoval **Ing. Jaroslav Demian**, 57-ročný štátny zamestnanec;; na kandidátskej listine mal číslo 60, za túto stranu kandidoval aj **Peter Morong**. Kandidátkou Slovenskej národnej strany z Brezna bola **PhDr. Ingrid Poliaková**, 53-ročná, prednostka Okresného úradu, mala na listine poradové číslo 39. Strana Sme rodina mala na kandidátskej listine Brežňana ; **Milan Vetrák**, 45-ročný, pracovník SBS, mal číslo 113. Kandidátom strany Máme toho dosť z Brezna bol **Jozef Tokár**, 63 - ročný dôchodca; na kandidátskej listine mal číslo 11. Za stranu Koalícia Progresívne Slovensko a Spolu z Brezna kandidoval **JUDr. Michal Dolňan**, 37- ročný právnik, s číslom 132 na kandidátskej listine. Kandidátom Kresťanskodemokratického hnutia bol Mgr. **Martin Baxa**.

Parlamentné voľby 2020 mnohí označovali za kľúčové. Dokazuje to aj volebná účasť, ktorá dosiahla 65,80 %, čo predstavuje viac ako 2 milióny 900 tisíc zúčastnených voličov. Možno prekvapivým, ale jasným víťazom parlamentných volieb na Slovensku sa podľa definitívnych výsledkov stalo hnutie **Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti**, ktoré získalo 25,02 percenta hlasov, znamená to 53 kresiel v parlamente. Na druhom mieste skončila strana **Smer – Sociálna demokracia**; získala 18,29 percent hlasov. V počte získaných hlasov voličov nasleduje strana **Sme rodina**, ktorej zaevidovali 8,24 percent hlasov voličov. Miesta v parlamente si zabezpečili aj kandidáti strany **Kotleba Ľudová strana Naše Slovensko**. Voliči jej odovzdalo 7,97 percent hlasov oprávnených voličov. Do parlamentu sa dostala aj Strana **Sloboda a solidarita**; získala 6,22 percent voličských hlasov a strana **Za ľudí**, ktorá oslovila 5,77 percent voličov. Tesne pod hranicou zvoliteľnosti skončila koalícia strán **Progresívne Slovensko a Spolu**, ktorá nedosiahla ako koalícia potrebných 7 percent, ale iba 6,96 percent.

Výsledky volieb potvrdili, že pomerne silnú voličskú základňu má v Breznianskom okrese stále Smer - SD. Najviac hlasov totiž Horehronci odovzdali práve tejto strane; až 6 889 občanov (22,55 %). Hnutie OĽaNO so 6 744 hlasmi oslovilo 22,08 percent a ĽSNS s počtom hlasov 3 766 získalo 12,33 percent. Stranu Sme rodina podporilo 3 124 občanov (10,23 %), koalíciu PS/Spolu by v parlamente uvítalo 1 822 voličov (5,96 %) a nad päť percent získala aj strana SaS s 1 619 hlasmi (5,30 %). Celková volebná účasť v rámci Breznianskeho okresu dosiahla 61,72 %, najvyššiu zaznamenali v Bystrej, kde k urnám pristúpilo 94,31 % občanov a čakalo sa doslova v radoch. Naopak najmenej sa chcelo hlasovať obyvateľom Val'kovne, kde prišlo len 40,51 % voličov .

Pozrite, komu dali svoju dôveru ľudia z nášho mesta. V meste Brezne sa volieb zúčastnilo 10 033 voličov, čo predstavuje 60,78 percentnú účasť. Mali sme nižšiu účasť ako Slovensko a horšia účasť v Brezne bola aj v porovnaní s okresom. Brežňania však zostali mimo parlamentu. Do Národnej rady Slovenskej republiky kandidovali siedmi, no ani jeden z nich sa do parlamentu nedostal.

Najviac hlasov spomedzi nich - 996 - získal **Jaroslav Demian** zo Smeru – SD pred svojím spolustranníkom **Petrom Morongom**, ktorý oslovil 588 voličov. Za nimi nasledovala **Ingrid Poliaková** zo Slovenskej národnej strany; hlas je odovzdalo 375 Brežňanov. O jeden hlas menej – 374 - dostal **Milan Vetrák** zo Sme rodina. Ďalší v poradí bol brezniansky kandidát Kresťanskodemokratického hnutia **Martin Baxa** s 280 hlasmi pred **Michalom Dolňanom**, kandidát Progresívne Slovensko/ Spolu, ktorý oslovil 245 breznianskych voličov. Brezniansku sedmičku uzatvoril s 207 hlasmi **Jozef Tokár**, ktorý kandidoval za novú stranu Máme toho dosť!

O výsledkoch volieb v Brezne, okrese a na Slovensku najlepšie hovorí nasledujúca tabuľka.

ÚZEMIE	Účasť na voľbách v percentách	Odovzdané hlasy pre politickú stranu v percentách						
		SMER	OLANO	SME RODINA	SAS	ES NS	ZA ĽUDÍ	PS SPOLU
SLOVENSKO	65,79	18,29	25,02	8,24	6,22	7,97	5,77	6,96
OKRES	61,72	22,56	22,08	10,23	5,3	12,33	4,63	5,97
MESTO	60,78	21,25	24,22	9,79	6,00	8,80	5,51	6,75

Brezňania však svoje hlasy rozdelili. Odovzdali ich aj iným, mnohým neznámym stranám. Hlasovanie breznianskych voličov:

1. OLANO – 24,22 %
2. SMER-SD – 21,25 %
3. SME RODINA – 9,79 %
4. LSNS – 8,80 %
5. PS a SPOLU – 6,75 %
6. SaS – 6,00 %
7. ZA ĽUDÍ – 5,51 %
8. DOBRÁ VOĽBA – 4,62 %
9. KDH – 3,54 %
10. VLASTĽ – 3,52 %
11. SNS – 3,27 %
12. Socialisti.sk – 0,82 %
13. MÁME TOHO DOŠŤ! – 0,62 %
14. SĽS – 0,30 %
15. MOST-HÍD – 0,23 %
16. SOLIDARITA – 0,17 %
17. SHO – 0,14 %
18. DS – 0,13 %
19. PSN – 0,06 %
20. HLAS ĽUDU – 0,06 %
21. MKO-MKS – 0,05 %
22. 99% – 0,05 %

Najväčšiu podporu, tak ako na celom Slovensku získala v Brezne strana **Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti**. Brezňania jej dali o niečo menej hlasov ako zvyšok Slovenska; oslovila u nás 24,22 percent voličov. Druhá strana v poradí **Smer – Sociálna demokracia** bola v Brezne úspešnejšia ako v rámci Slovenska, keď jej hlasy

odovzdalo až 21,25 percent voličov. Na tretiu priečku v parlamentných voľbách dali naši obyvatelia zhodne s ostatnou časťou Slovenska stranu **Sme rodina**. Štvrtá strana v poradí bola u Brežňanov . **Kotleba Ľudová strana Naše Slovensko**, ktorú volilo 8, 80 percent. Strana **Sloboda a solidarita** oslovila 6, 00 percent domácich voličov. **Slovenská národná strana** má v Brezne svoju členskú aj voličskú základňu , ale bohužiaľ dostala aj tu len 3, 27 percenta hlasov.

Aj tentokrát bola účasť v našom meste na voľbách nižšia v porovnaní s okresom aj s výsledkami celoslovenskými, keď v okrese Brezno bola 61,72 – percentná a v rámci celej republiky 65,79 – percentná účasť voličov a v meste Brezne najnižšia, 60,78 – percentná.

Účasť breznianskych voličov na voľbách do Národnej rady v jednotlivých rokoch

ROK VOLIEB	Účasť voličov
2002	65,85%
2006	49,85%
2010	53,64%
2012	54,54%
2016	57,18%
2020	60,78 %

NÁVŠTEVA Z MINISTERSTVA OBRANY

Minulý rok sme si pripomenuli 100. výročie úmrtia gen. Milana Rastislava Štefánika a tento rok 140. výročie jeho narodenia. Pri tejto príležitosti, ako aj výročia SNP, sa v Brezne konalo spomienkové stretnutie, ktoré zorganizovalo Ministerstvo obrany SR v spolupráci s mestom. Na slávnosti sa zúčastnil štátny tajomník Ministerstva obrany **Marián Majer**, riaditeľka kancelárie ministerstva obrany **Monika Masariková**, generálny riaditeľ Sekcie ľudských zdrojov **Martin Jakál**, riaditeľ Vojenského historického ústavu pluk. **Miloslav Čaplovič**, vedenie mesta,

zástupcovia štátnej správy, samosprávy, členovia základnej organizácie SZPB, klubu vojenskej histórie československej ľudovej armády Antropoid, Klubu M. R. Štefánika v Brezne a občania mesta.

Po pietnom akte kladenia vencov za sprievodu vojenskej hudby a hymne SR sa prihovoril štátny tajomník ministerstva obrany **Marián Majer**, ktorý konštatoval, že mu bolo čťou zavítať do Brezna. Primátor **Tomáš Abel** sa v úvode prejavu poďakoval ministerstvu obrany a osobitne štátnemu tajomníkovi za pozornosť, ktorú venovali mestu Brezno v súvislosti s dvomi významnými historickými udalosťami. *„My, obyvatelia Brezna, sme hrdí na to, že naše námestie zdobí socha generála Štefánika a zároveň nesie jeho meno. Sme hrdí na to, že z úcty k tejto osobnosti slovenských dejín, sa dokázali Brežňania vzoprieť a sochu v období socializmu zachránili pred jej úplnou likvidáciou.“*

UDELENIE OCENENÍ

Pri príležitosti výročia Slovenského národného povstania a skončenia druhej svetovej vojny minister obrany **Jaroslav Nad'** udelil vojenské vyznamenania a mimoriadne ocenenia. Pamätné medaily odovzdali počas svojej návštevy v Brezne štátny tajomník ministerstva obrany a generálny riaditeľ Sekcie ľudských zdrojov vojnovým veteránom **Jozefovi Bakošovi, Klementovi Balcovi, Jozefovi Kubíkovi, Božene Palackovej, Františkovi Tučákovi a mestu Brezno.**

ZASADENIE RUŽE GENERÁL ŠTEFÁNIK

Na záver slávnostného programu k 140. výročie narodenia gen. Milana Rastislava Štefánika posadili ruže v blízkosti jeho sochy. Vzácná ruža nesie jeho meno. Vyšľachtil ju v roku 1931 svetoznámy český pestovateľ **Jan Böhm**. Je to ruža s názvom generál Štefánik z odrody Brilant. Vyrastie do výšky asi 120 až 130 cm, kvet je červenofialový a veľký približne 6 cm. Ružu zasadil primátor spoločne so štátnym tajomníkom a predsedom Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika **Petrom**

Novotňákom, ktorému primátor vyslovil veľké poďakovanie za poskytnutie tejto vzácnej rastliny.

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE STAVBY II. ETAPY OBCHVATU

Na Námestí generála Milana Rastislava Štefánika v Brezne v stredu 29. septembra symbolickým oklepaním slávnostne otvorili začiatok stavby II. etapy prvého úseku obchvatu Brezna. Prvá etapa výstavby obchvatu – od Baniska po Baldovský most - bola ukončená v septembri 2017, takže pokračovanie výstavby obchvatu začalo presne po troch rokoch. Základný kameň prišiel symbolicky poklepať aj minister dopravy a výstavby **Andrej Doležal**, ktorý vo svojom príhovore povedal: „Je našou prirodzenou úlohou a povinnosťou, aby sme stavali. Veľmi pozorne vnímame situáciu nielen v Brezne, ale aj v Podbrezovej či na moste v Slovenskej Ľupči. Celá cesta I/66 má svoje úskalia a problémy," Pripomenul tiež, že v rámci plánovaných investícií do cestnej infraštruktúry budú najvyššie prostriedky smerovať práve do Banskobystrického kraja. Slávnostného poklepania sa zúčastnili aj poslancami Národnej rady Slovenskej republiky **Igor Kašper** a primátor z Hnúšte **Roman Lebeda** a Krupiny **Radoslav Vazan**, predseda Banskobystrického samosprávneho kraja **Ján Lunter**, generálna riaditeľka Slovenskej správy ciest **Martina Tvrdoňová** a starostka z Predajnej **Tatiana Čontofalská** a ďalší hostia.

Pre mesto začiatok tejto dôležitej stavby znamenal množstvo aktivít, vyžiadalo si mnoho vybavovania a stretnutí. Primátor sa prostredníctvom sociálnych sietí poďakoval pánovi ministrovi, predchádzajúcim a súčasným vedeniam ministerstva a Slovenskej správy ciest, zamestnancom, ktorí pracovali na projekte a osobitne námestníkovi Slovenskej správy ciest Banská Bystrica. Svoje poďakovanie vyjadril aj generálnemu riaditeľovi ŽP a.s. **Vladimírovi Sotákovi** a zástupcovi primátora **Jánovi Králikovi**, ktorý za naše mesto riešil odborne otázky a stretnutia

prípravy tejto stavby. Poďakoval ďalším orgánom štátnej správy, príslušníkom Policajného zboru z Brezna a Banskej Bystrice a obyvateľom nášho mesta za podporu.

OSLAVY A MESTSKÉ SVIATKY

OSLAVY OSLOBODENIA MESTA

V piatok 31. januára sa konal pietny akt pri príležitosti 75. výročia oslobodenia Predstavitelia štátnej správy, samosprávy, zástupcovia mesta, účastníci protifašistického odboja, členovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, ako aj verejnosť si výročie pripomenuli pri pomníku padlým hrdinom v prvej a druhej svetovej vojne

ODOVZDANIE OCENENÍ ZA ROK 2019

Po oslavách oslobodenia mesta sa konalo slávnostné mestské zastupiteľstvo v dome kultúry. Na spoločenskej udalosti primátor Tomáš Abel odovzdal ocenenia za rok 2019 osobnostiam, ktoré sa pričínili o šírenie dobrého mena mesta nielen doma, ale aj v zahraničí, za vynikajúce tvorivé výsledky, ako aj za rozvoj a zveľadenie mesta.

Trom jednotlivcom odovzdal CENU MESTA. Prevzali ju – **Emília Bučková, Eva Kolajová a Eva Brucháčková**. Cenu mesta dostal aj kolektív – Miestny odbor Matice slovenskej v Brezne. Ocenenie in memoriam schválilo mestské zastupiteľstvo bývalému primátorovi **Vladimírovi Faškovi**.

CENU PRIMÁTORA mesta odovzdal **Jolane Berčíkovej, Marianovi Pavúkovi**, speváckej dvojici **Duo Mirka a Ondrej**, športovému klubu The Old School Bros Jiu – Jitsu Brezno.

Najvyššie ocenenie - ČESTNÉ OBČIANSTVO udelili rodákovi z Brezna, spevákovi **Pavlovi Haberovi**, ktorý sa za všetkých ostatných aj prihovoril. Slávnostné popoludnie spestrí kultúrny program, o ktorý sa postaral Martin Vetrák, Musica Berezun - pedagógovia zo Základnej umeleckej školy v Brezne a ľudová hudba.

OSLAVY OSLOBODENIA

Kapitola šesť rokov trvajúceho ozbrojeného konfliktu, ktorý zasiahol tri kontinenty a pripravil o život milióny vojakov a civilistov, sa definitívne uzavrela pred 75 rokmi a tento významný míľnik si pripomenuli aj v Brezne. Z dôvodu zákazu zhromaždení pre hygienicko-epidemickú situáciu v krajine sa však pietny akt pri príležitosti oslobodenia uskutočnil 7. mája bez účasti verejnosti. V predvečer výročia sa tak pri soche Partizána na námestí v Brezne zišli len predstavitelia miestnej samosprávy, aby si dôstojne uctili pamiatku všetkých obetí vojny.

OSLAVY SNP

Mesto Brezno si každoročne koncom augusta pripomína významnú udalosť, ktorá sa hlboko zapísala do našich dejín, Slovenské národné povstanie. Spomienkové oslavy 76. výročia SNP sa uskutočnili dňa 28. augusta. Konal sa pietny akt.

SLÁVNOSŤ PRI LIPKE SLOVENSKEJ ŠTÁTNOSTI

Slovensko si 1. septembra pripomína schválenie svojho najvyššie postaveného právneho predpisu – Ústavy SR, ktorú sme prijali práve v tento deň, v roku 1992. Matičiari v Brezne tradične organizujú malú slávnosť pri Lipke slovenskej štátnosti, a tak tomu aj tohto roku. Prítomným občanom a pozvaným hosťom sa prihovorela predsedníčka miestneho odboru Matice slovenskej (MO MS) Ivana Kružliaková, primátor Tomáš Abel a zástupkyňa kolektívneho člena OO SNS Ingrid Poliaková.

Na záver príhovoru sa primátor mesta poďakoval všetkým za účasť na podujatí, miestnemu odboru Matice slovenskej za organizáciu a mužskej speváckej skupine Krnohári, ktorá je kolektívnym členom MO MS, za zaspievanie hymny SR, matičnej hymny a slovenských ľudových piesní. Báseň predniesla Ľudmila Tichá.

Klub Martina Rázusa, pôsobiaci pri MO MS každoročne na pamiatku slov Ladislava Ťažkého prináša vodu priamo spod Klenovského Vepra, aby sa breznianskej

lipke darilo. Tak tomu bolo aj tento rok a vodičkou zo Studničky Jánošíkova slza ju poliali členovia klubu Maroško.

140. VÝROČIE NARODENIA MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNICA

Okrúhle výročie narodenia významného slovenského vedca, cestovateľa, vojaka a politika Milana Rastislava Štefánika sme v Brezne oslávili v septembri pri jeho soche na námestí aj na chate, ktoré nesú jeho meno. Práve pri Štefánikovej soche na breznianskom námestí primátor pri tejto príležitosti zdôraznil, že Štefánik a jeho odkaz je dôležitý dodnes, najmä vo vzťahu k mladej generácii. Mesto sa okrem Štefánikovho námestia, sochy a klubu môže pýšiť aj jeho bustou pod pamätnou lipou a tiež drobnou publikáciou, ktorú na počesť tohto významného slovenského rodáka vydala tunajšia radnica.

Výročie narodenia Milana Rastislava Štefánika si pripomenuli oslávili aj výstupom na Chatu pod Ďumbierom, ktorá takisto nesie jeho meno. Uskutočnilo sa tu spoločenské stretnutie členov a milovníkov nízkotatranskej prírody, ktoré zorganizovala Spoločnosť M. R. Štefánika, miestne kluby Brezno a Liptovský Mikuláš v spolupráci s Klubom slovenských turistov, obcou Podbrezová, HS Nízke Tatry – juh, Chatou pod Ďumbierom a mestom Brezno. Stretnutie pod Ďumbierom začalo znelkou hymnickej piesne Hoj vlasť moja, po ktorej organizátori položili veniec k reliéfu M. R. Štefánika. Po odspievaní štátnej hymny SR sa prítomným prihovril predseda Spoločnosti M. R. Štefánika Peter Novotňák, za mesto Brezno primátor Tomáš Abel, podujatie osviežili aj básne Kvety Staroňovej z Klubu M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši. Po prezentácii a zápise do kroniky 164 účastníkov, medzi nimi aj členovia z klubov M. R. Štefánika Brezno, L. Mikuláš, Spišská Nová Ves, Dudince, novovzniknutého klubu vo Zvolene či z viacerých klubov turistov zo Slovenska a z Maltézskeho rádu Slovensko, dostalo pamätný list s podobizňou M. R. Štefánika, ako spomienku na skvelú akciu. Na záver sa všetci rozlúčili hymnickou piesňou Aká si mi krásna, domovina moja.

DEŇ VETERÁNOV

V stredu 11. novembra uplynulo 102 rokov odvtedy, čo skončila prvá svetová vojna. Nadobro utíchli zbrane a medzi bojujúcimi stranami začalo platiť definitívne prímerie. Na vojnové obete si s úctou a v tichosti zaspomínali aj zástupcovia mesta Brezno. V Brezne sa od roku 2011 pravidelne uskutočňuje pietny akt, tentokrát si však pre pandemickú situáciu na všetky vojnové obete 11. 11. o 11. hodine a 11. minúte v tichosti zaspomínali a ich pamiatku si uctili zástupcovia samosprávy, ktorí položili vence k pomníku padlým v I. a II. svetovej vojne, pomníku gen. M. R. Štefánika a k pomníku padlým v SNP.

SAMOSPRÁVA

VEDENIE MESTA OD VOLIEB V ROKU 2018

Primátor mesta	JUDr. Tomáš ABEL, PhD.
Zástupcovia primátora mesta	Ing. arch. Ján KRÁLIK Mgr. Martin JUHANIAK
Hlavná kontrolórka mesta Brezna	Ing. Ingrid VEVERKOVÁ
Prednostka mestského úradu	Mgr. Zuzana ĎURIŠOVÁ

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

POSLANCI VO VOLEBNOM OBDOBÍ 2018 – 2022

VOLEBNÝ OBVOD číslo 1

Mgr. Martin Juhaniak
Ing. arch. Ján Králik
Mgr. Andrej Barančok
Július Obernauer
Mgr. Pavel Ambros
Ing. Miroslav Baran

Ing. arch. Pavol Kupec

Ing. Milan Hašan

VOLEBNÝ OBVOD číslo 2

PhDr. Petra Dzurmanová

MUDr. Stefan Arin Ianecsko

Ján Maruškin

Milan Palovčík

Bc. Ľubica Štugnerová, MA

Ing. Vladimír Strmeň

VOLEBNÝ OBVOD číslo 3

Mgr. Daniel Struhár

Ing. Martin Ridzoň, PhD.

Ing. Miroslav Fašang

Mgr. Eva Skačanová

Jozef Tokár

Róbert Schmidt

VOLEBNÝ OBVOD číslo 4

Martin Marcinek

ZASADNUTIA MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Pracovné zasadnutia Mestského zastupiteľstva sa uskutočnili počas roka 8-krát

Zasadnutie dňa 12. februára 2020

Najdôležitejšie časti programu a uznesenia zo zasadnutia mestského zastupiteľstva.

- Schválili úpravu všeobecne záväzného nariadenia o parkovaní, ktorým sa čiastočne menia ulice, na ktorých bude spoplatnené parkovanie. Aktuálna mapa spoplatneného parkovania je súčasťou príloh.
- Schválili opätovné vyhlásenie súťaže na predaj budovy na Školskej ulici, v ktorej sídli Súkromná stredná odborná škola pedagogická . Cena bola znížená

na 550 tisíc eur. Podmienkou predaja je, aby ostal zachovaný účel, teda aby tam ostala škola minimálne ďalších 15 rokov. Do súťažných podmienok a zmluvy bude zapracované predkupné právo v prospech mesta.

- Prerokované boli správy hlavnej kontrolórky, ktorá konštatuje, „že kontrolované prostredie sa vo väčšine kontrolovaných subjektov zlepšilo, čo je aj dôsledok zlepšenia disciplíny pri prijímaní opatrení na odstránenie zistených nedostatkov...“
- Schválili prijatie kontokorentného úveru 900 tisíc eur s úrokovou sadzbou 0.76 percent a splatnosťou jeden rok. Hlavným dôvodom, prečo si mesto berie úver je ten, že v začiatku roka bude musieť vyrovnať účty za rekonštrukciu materských škôl aj Domov seniorov a iné investície. Pritom väčšina príjmov, predovšetkým dane prichádzajú mestu až v lete. Na základe predpokladaných daňových a kapitálových príjmov nebude problém tento úver splatiť v dohodnutej dobe.
- Schválili poskytnutie dotácie pre Klub biatlonu vo výške v sume 10 tisíc eur.
- Schváli zadanie na spracovanie Územného plánu mesta Brezno.
- Schválili podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na kompostáreň v sume 3,5 milióna eur. Mala by vzniknúť na Mliekarenskej ulici. Spolufinancovanie mesta je 5 percent.
- Schválili podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na vybudovanie materskej školy Hlavina. Predpokladaný náklad je 540 tisíc eur a kapacita 40 detí.
- Schválili žiadosť o Nórske fondy na zlepšenie klímy. Projekt zahŕňa výsadbu zelene, zateplenie verejných budov, nákup elektromobilov atď. V rámci projektu SK-KLÍMA žiada mesto 1,4 milióna eur a spolufinancovanie je 74 tisíc eur.

Zasadnutie dňa 26. februára 2020

Najdôležitejšie časti programu a uznesenia zo zasadnutia mestského zastupiteľstva

- Poslanci schválili návrh na prijatie úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania na výstavbu bytového domu s 96 nájomnými bytmi bežného štandardu, ktorý by mal vyrásť na Ulici MPČL. Výška úveru 5 935 050 eur, splatnosť 40 rokov, úrok 1 percento. Celkové náklady na výstavbu sa predpokladajú vo výške 7 688 440,38 eur a stavbu by chcelo mesto zrealizovať v najkratšom možnom čase.
- Schválili odkúpenie pozemkov do majetku mesta, aby bolo možné realizovať stavbu „Kompostáreň Brezno“.
- Schválili odkúpenie pozemkov do majetku mesta, aby bolo možné realizovať investičnú akciu Čistička odpadových vôd Rohozná.
- Schválili návrh na vymenovanie člena správnej rady Nemocnice s poliklinikou n.o. za mesto Brezno, ktorým sa stal Ján Králik.

Zasadnutie dňa 20. mája 2020

Najdôležitejšie časti programu a uznesenia zo zasadnutia mestského zastupiteľstva

- Schválili návrh Všeobecne záväzného nariadenia o jednorazovej dávke osobám v hmotnej núdzi. Po splnení podmienok budú môcť občania požiadať o dávku, ktorá im má pomôcť zmierniť nepriaznivú životnú situáciu. Príspevky môžu byť poskytnuté v nasledovných limitoch:
 - jednotlivcovi maximálne do výšky 50 €,
 - dvom osobám spoločne žijúcim maximálne do výšky 80 €,
 - rodine s 1-3 nezaopatrenými deťmi maximálne do výšky 100 €,
 - rodine s 4 a viac nezaopatrenými deťmi maximálne do výšky 120 €.
- Schválili návrh Všeobecne záväzného nariadenia o parkovaní. Do konca roku 2020 bude prvá pol hodina parkovania v meste zadarmo.
- V záujme podpory podnikania v čase koronakrízy a oživenia námestia schválili návrh na odpustenie nájmu za verejné priestory pre terasy a kultúrnospoločenské podujatia povolené mestom na rok 2020
- Schválili návrh na vyhlásenie verejnej obchodnej súťaže na pozemky na Staničnej ulici. Jedná sa o parcely reg. C-KN č. 2271/6, druh pozemku: ostatná

plocha, o výmere 8684 m², parcelu reg. C-KN č. 2271/27, druh pozemku: ostatná plocha, o výmere 1540 m², parcelu reg. C-KN č. 2271/3, druh pozemku: ostatná plocha, o výmere 4954 m², parcelu reg. C-KN č. 836/97, druh pozemku: ostatná plocha, o výmere 1137 m². Cena za m² je minimálne 21 eur.

- Schválili návrh na podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na projekt prestupné bývanie.
- Vypočuli si správy o činnosti Technických služieb, Mestskej polície a správy hlavnej kontrolórky.
- Schváli záverečný účet za rok 2019.
- Stiahli z rokovania všetky žiadosti o zníženie nájmu z dôvodu, že vláda pripravuje opatrenie na preplácanie časti nájomov. Bolo dohodnuté, že sa k tomu vrátia po schválení vládnych opatrení
- Poslanci sa dohodli, že sa vzdajú časti poslaneckých príjmov. Za prostriedky, ktoré sa vyzbierajú na špeciálnom účte, budú zakúpené germicídne žiariče. Tieto budú dané do užívania vybraným organizáciám.

Zasadnutie dňa 17. júna 2020

Najdôležitejšie časti programu a uznesenia zo zasadnutia mestského zastupiteľstva.

Poslanci Mestského zastupiteľstva

- Schválili poradovník žiadateľov o pridelenie nájomných bytov a obytných miestností v zariadeniach určených k trvalému bývaniu vo vlastníctve mesta Brezna. Momentálny stav je nasledovný: Na 1 izbový byt čaká 30 žiadateľov, o pridelenie dvojizbového bytu je v zozname 68 žiadateľov, na 3 izbový byt čakajú 2 žiadatelia, o pridelenie obytnej miestnosti žiada 20 občanov.
- Schválili odkúpenie nehnuteľnosti - objekt – sklad plynu pri štadióne na ulici Fraňa Kráľa do majetku mesta.
- Schválili odkúpenie ďalšieho bytu v objekte pri plavárni na Mládežníckej ulici 6 do majetku mesta.
- Vzali na vedomie správu o stave pohľadávok.

- Vzali na vedomie Informatívne správy o činnosti a výsledkoch hospodárenia za rok 2019

Spoločností s účasťou mesta

- akciovej spoločnosti Veolia Energia Brezno
- akciovej spoločnosti Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti
- Spoločnosti s ručením obmedzeným Lesy mesta Brezno

Združení s účasťou mesta

- oblastnej organizácie cestovného ruchu Región Horehronie
- Klaster Horehronie
- neziskovej organizácie NsP Brezno
- neziskovej organizácie Brezno pre občanov.
- Schválili vybudovanie a spolufinancovanie futbalového ihriska na sídlisku Mazorníkovo, na ktoré nám Slovenský futbalový zväz prisľúbil dotáciu 500 tisíc eur. Podpisaniu zmlúv bude predchádzať verejná diskusia s obyvateľmi dotknutej časti,
- Schválili dotácie pre oblasť kultúry. S ohľadom na súčasnú situáciu sa v porovnaní s minulým rokom rozdelila nižšia suma.

Zasadnutie dňa 5. augusta 2020

Najdôležitejšie časti programu a uznesenia zo zasadnutia mestského zastupiteľstva

Poslanci Mestského zastupiteľstva:

- Schválili odkúpenie ďalšieho bytu v objekte pri plavárni na Mládežníckej ulici 6 do majetku mesta
- Zrušili uznesenia o vybudovaní futbalového ihriska na MPČL pre nesúhlas obyvateľov sídliska
- Namiesto toho schválili vybudovania futbalového ihriska v lokalite Banisko – v priestore nad Kauflandom.
- Zároveň schválili návrh na projektovú prípravu revitalizácie ihriska na Mazorníku (na rovnakej ploche ako je teraz) a príľahlého vnútrobloku. Schváleniu projektu bude predchádzať verejná diskusia.

- Schválili podmienky obchodnej verejnej súťaže na uzavretie nájomnej zmluvy na prevádzku stánku s rýchlym občerstvením na nábreží pri dopravnom ihrisku. Mesto má na základe podnetov obyvateľov záujem o zlepšenie občianskej vybavenosti v oddychovej zóne pri nábreží Hrona. Nachádza sa tu dopravné ihrisko, ihrisko Žihadielko, workoutová časť, avšak nenachádzajú sa tu žiadne prevádzky zabezpečujúce občerstvenie návštevníkov.
- Schválili návrh na poskytnutie dotácií pre účely športu v roku 2020. Športovým klubom tak bola prerozdelená suma 30 tisíc eur. Okrem toho im mesto prepláca náklady spojené s nájmom v mestských priestoroch.

Zasadnutie dňa 16. septembra 2020

Najdôležitejšie časti programu a uznesenia zo zasadnutia mestského zastupiteľstva

Poslanci Mestského zastupiteľstva

- Poslanci boli informovaní o schválení projektu na jasle Hradby.
- Odsúhlasili zmenu zásad hospodárenia. Na základe toho bude o nepriamych dotáciách a nájmoch pre šport a kultúru rozhodovať zastupiteľstvo.
- Na stránke mesta je zverejnený nový územný plán mesta. Verejnosť má 30 dní na jeho pripomienkovanie.
- Odsúhlasili uzatvorenie záložnej zmluvy so Štátnym fondom rozvoja bývania za účelom zabezpečenia úveru vo výške 5 582 520 eur na realizáciu výstavby bytového domu s 96 bytovými jednotkami na ulici MPČĽ a 252 530 eur na technickú vybavenosť k bytovému domu.
- Odsúhlasili odkúpenie pozemkov pod cyklotrasu Vrchdolinka – Brezno, ktorú má mesto záujem realizovať.
- Schválili odkúpenie ďalších štyroch bytov v objekte pri plavárni na Mládežníckej ulici 6 do majetku mesta. Cieľom mesta je vysporiadať celý tento objekt.
- Schválili žiadosti podnikateľov o zníženie nájmu v mestských priestoroch na obdobie, kedy nemohli podnikáť z dôvodu protiepidemiologických opatrení, ktoré vydala naša vláda .

- Schválili obchodnú verejnú súťaž na prenájom pozemkov v Predných Halnách 10 - v priestore bývalého „Domu hrôzy“ za účelom vybudovania a zabezpečenia prevádzky kempu.
- Schválili prijatie finančnej návratnej výpomoci od štátu vo výške 434 276 eur, ktoré majú byť kompenzáciou za výpadky daní z príjmov fyzických osôb spôsobené v dôsledku pandémie. Na základe medializovaných informácií vláda zvažuje, že nebude požadovať ich vrátenie a zmení ich na nenávratnú finančnú výpomoc.
- Vzali na vedomie správy o činnosti a hospodárení Technických služieb, Mestskej polície, Ekológu, Sekológu.
- Schválili podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na projekt „Inteligentné prvky správy mesta“. Jedná sa o oblasti parkovanie, monitoring verejných priestorov, kontrola ovzdušia, osvetlenie atď. Celková suma projektu 1 milión eur.

Zasadnutie dňa 4. novembra 2020

Najdôležitejšie časti programu a uznesenia zo zasadnutia mestského zastupiteľstva
Poslanci Mestského zastupiteľstva po prvýkrát rokovali prostredníctvom videokonferencie.

- Schválili zmenu Všeobecne záväzného nariadenia o dani za užívanie verejného priestranstva, podľa ktorej bude majiteľom áut sústavne stojacim na jednom mieste viac ako 60 dní vyrúbená daň za zabratie verejného priestranstva. Je predpoklad, že sa tak podarí uvoľniť desiatky parkovacích miest, na ktorých dlhodobo stáli nepoužívané autá.
- Schválili návrh Všeobecne záväzného nariadenia o poplatkoch za komunálny odpad, podľa ktorého mesto občanom nad 62 rokov uplatní zľavu 30% bez toho, aby museli predložiť písomnú žiadosť o zníženie poplatku za komunálny odpad.

- Schválili zmenu Všeobecne záväzného nariadenia o parkovaní, na základe ktorej sa z dôvodu požiadaviek majiteľov priľahlých prevádzok vytvorila 3 platené parkovacie miesta v severo-západnom rohu námestia. Zároveň sa vylúči z dôvodu nemožnosti zabezpečenia obojstrannej premávky na uvedenom úseku parkovanie na ulici Školská, od križovatky s ulicou Hradby po križovatku prepoju ulice Školská a Vránskeho. Zaparkované vozidlá bránia na uvedenom úseku aj údržbe komunikácie.
- Schválili poradenie žiadateľov o pridelenie nájomných bytov a obytných miestností v zariadeniach určených k trvalému bývaniu vo vlastníctve mesta Brezna . Aktuálny stav žiadostí o byty je nasledovný: 1-izbový – 25 žiadateľov. 2 – izbový – 60 žiadateľov, 3-izbový – 7 žiadateľov, obytná miestnosť – 21 žiadateľov.
- Žiadateľom schválili zníženie nájomov subjektov v mestských priestoroch na obdobie, kedy z nariadenia vlády museli mať zatvorené svoje prevádzky.
- Schválili verejnú obchodnú súťaž na pozemok nad LIDL-om pri nemocnici o výmere 5000 m², za účelom výstavby bytových domov. Minimálna kúpna cena je podľa znaleckého posudku 358 tisíc eur.
- Schválili dotáciu Červenému krížu na prevádzku sociálneho taxíka, ktorý je v prevažnej miere využívaný dôchodcami na cestu do zdravotníckych zariadení.
- Schválili opätovné podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na vybudovanie cyklotrás, ktorý mestu v minulosti nebol schválený. Jedná sa o cyklotrasu C2-C5, ktoré majú tvoriť prepoju lokality Mazorníkovo - Vrchdolinka s centrálnou časťou mesta. A cyklotrasu C10, ktorá začína v napojení na Cyklotrasu C1 (Cyklotrasa Brezno – Valaská) v blízkosti obchodnej prevádzky „LIDL“ odkiaľ pokračuje do centrálnej časti mesta.

Zasadnutie dňa 15. decembra 2020

Najdôležitejšie časti programu a uznesenia zo zasadnutia mestského zastupiteľstva

Poslanci Mestského zastupiteľstva schválili:

- Zníženie dane za ostatné stavby z 3€/m² na 1,5€/m²
- Zmenu Všeobecne záväzných nariadení o bytoch tak, aby do poradovníkov a žrebovaní mohli byť zaradené aj doteraz vylúčené osoby podľa zákona 138/1991, § 9a, ods. 6.
- Zákaz zriaďovania herní a kasín na území mesta. Súčasné herne budú fungovať dovtedy, kým im neuplynú platné licencie; posledná licencia končí august 2024
- Verejnú obchodnú súťaž na pozemky Vagnár na účel - výstavba rekreačných chat. Minimálna cena 35 eur m².
- Odkúpenie pozemkov pod cyklotrasy C2, C5, C10 Vrchdolinka – Brezno.
- Odkúpenie pozemkov na vybudovanie cesty k plánovanej lokalite Rohozná II (domy pod bývalou strelnicou).
- Ukončenie právneho vzťahu - Zmluvu o úvere na bytovku Mazorníkovo. Štátny fond rozvoja bývania odporučil mestu podať žiadosť nanovo, nakoľko od nového roku budú lepšie podmienky a bude môcť dostať dotáciu. V takom prípade sa zníži nájomné i splátka úveru.
- Rozpočet mesta, v ktorom sú zapracované desiatky investičných akcií.
- Prijatie kontokorentného úveru vo výške 900 tisíc eur a investičného úveru 2 milióny eur. V uplynulých rokoch znížili zadlženie mesta na polovicu a v súčasnej situácii potrebuje mesto mať k dispozícii hotovosť na financovanie rozvoja i neplánovaných výdavkov. Z prijatého úveru mesto plánuje v budúcom roku splatiť cca 1.3 milióny eur.

- Správy o výchovnovzdelávacej činnosti na našich školách, ktoré to tento rok mali mimoriadne náročné.
- Podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na realizáciu vodozádržných opatrení F. Kráľa – ČSA,
- Dotácie pre účely športu.

ŠTÁTNA SPRÁVA

OKRESNÝ SÚD BREZNO

Okresný súd začal svoju činnosť v Brezne na Kuzmányho ulici 1. januára 1997. Bol síce zriadený už v roku 1996, v rámci rekonštrukcie štátnej správy, po zriadení okresu v našom meste, avšak všetky doručené veci do 1. januára riešil Okresný súd v Banskej Bystrici. Na súde pracuje v súčasnosti 12 sudcov.

Celých dvadsaťjeden rokov - od roku 1999 do 30. júna tohto roku vykonávala funkciu predsedníčky JUDr. **Eva Cvengová**. Ako sudkyňa tu pracovala od začiatku – od roku 1997 s pridelením na výkon funkcie na občianskoprávnom úseku. V tomto roku jej skončilo funkčné obdobie, a tak bol do ukončenia nového výberového konania poverený plnením úloh predsedu okresného súdu podpredseda súdu je JUDr. **Ondrej Kekeňák**, PhD.

Pre súd je evidovaných 16 191 pojednávaní a 38 095 rozhodnutí. Celkovo je dvanásť najmenej pokutovaný súd z 54 okresných súdov. Pokuty od Ústavného súdu Slovenskej republiky za neskoré a nesprávne rozhodnutia v rokoch 2010 – 2013 boli 3 533 Eur. Napriek týmto dobrým výsledkom sme sa v závere roka dozvedeli, že podľa predbežného návrhu ministerstva spravodlivosti, okresných aj krajských súdov výrazne ubudne. Sudcovia sa majú špecializovať na jednu agendu. Dnes máme na Slovensku 54 okresných a osem krajských súdov. To sa má do budúcnosti zásadne zmeniť. Ministerka spravodlivosti **Mária Kolíková** totiž predstavila novú súdnu mapu. Mala by to byť veľká zmena, ktorá má podľa ministerstva priniesť menej súdov

a kvalitnejšie a rýchlejšie rozhodovanie. Sudcovia by sa totiž mali špecializovať na konkrétnu agendu. Nová súdna mapa ráta len s tridsiatkou okresných súdov. Na tejto novej súdnej mape sa podľa návrhu ministerstva už okresný súd Brezno nenachádza. Táto zmena sa má zrealizovať do roku 2022. Takže by Okresný súd v Brezne mal byť po dvadsiatich piatich rokoch opäť zrušený.

Hneď na začiatku podania tejto informácie sa predstavitelia mesta a okresu proti tomuto návrhu postavili. Primátor mesta o tom informoval na sociálnych sieťach nasledovne: „...pred dvoma týždňami sme začali riešiť spoločne s pani predsedníčkou regionálneho združenia mesta a obcí Horehronia **Tatianou Čontofalskou** legislatívny návrh Ministerstva spravodlivosti zmeny súdnej mapy Slovenskej republiky, ktorá počíta so zrušením Okresného súdu v Brezne. Kontaktovali sme aj súd a žiadali ho o stanovisko. Následne sme kontaktovali kanceláriu pani ministerky, kde už prebehla komunikácia o našom súde, o ktorej výsledkoch vás budem informovať neskôr. Pani ministerke sme predložili vecnú argumentáciu pre zachovanie súdu, históriu súdu v Brezne a jeho vplyv na rozvoj mesta a dostupnosť súdu pre obyvateľov Horehronia, špecializáciu našich sudcov v agende trestnej, civilnej a najmä rodinnej, špecifiká nášho regiónu vo vzťahu k obyvateľstvu, jeho zloženiu a sociálneho postavenia a mnohé ďalšie. So zrušením súdu nemôžeme súhlasiť aj z dôvodu dopadu takéhoto opatrenia na rodiny desiatok našich obyvateľov, najmä administratívnych zamestnancov súdu, ktorých platové náležitosti neumožňujú dochádzanie za prácou do Banskej Bystrice. Do obnovennej budovy súdu sa tiež za posledný rok investovalo takmer milión eur a je ozdobou Ulice Kuzmányho. Úplne zrušenie súdu by znamenalo predovšetkým nedostupnosť súdu a tým aj k spravodlivému rozhodnutiu pre mnohých obyvateľov Horehronia, ale aj statusu a postavenia nášho mesta, našich obcí a regiónu. Pani ministerke držíme prsty pri reformách súdnictva, avšak verím, že uvedený návrh prehodnotí a na základe našich vecných argumentov bude rozhodnuté v prospech našich obyvateľov a regiónu. „

OKRESNÝ ÚRAD BREZNO

Zlacniť, zmodernizovať výkon štátnej správy a odbremenenie občana od zbytočnej administratívnej záťaže - to bola podstata reformy verejnej správy ESO. Reforma štátnej správy z roku 2013 mala priniesť občanom jednoduchšie vybavovanie na úradoch. Okresný úrad v Brezne nie je novozriadený, funguje po všetkých reformách už od roku 1991. V rámci I. etapy v roku 2013 bola k pôvodnému obvodnému úradu všeobecnej štátnej správy transformovaná špecializovaná štátna správa - Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, Obvodný úrad životného prostredia, Obvodný pozemkový úrad, Obvodný lesný úrad a Správa katastra. V priestoroch okresného úradu je od oku 2015 zriadené Klientske centrum.

Okresný úrad Brezno má v súčasnosti 8 organizačných útvarov:

- organizačný odbor
- odbor všeobecnej vnútornej správy
- odbor živnostenského podnikania
- odbor krízového riadenia
- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- odbor starostlivosti o životné prostredie
- pozemkový a lesný odbor
- katastrálny odbor

PREDNOSTOVIA ÚRADU

Prednostovia okresných úradov boli nominanti tých politických strán, ktoré na základe výsledkov volieb tvorili koalíciu.

Po voľbách v roku 2012 predseda vlády vymenoval dňom 10. júla 2012 do funkcie prednostky Obvodného úradu Brezno Ing. **Alenu Káanovú**, ktorá bola nominantkou politickej strany SMER - sociálna demokracia. Pôsobila v tejto funkcii do odvolania v júni 2016.

Aj keď víťazom volieb bola opäť strana SMER - sociálna demokracia, možnosť dosadiť si do funkcie prednostu breznianskeho okresného úradu dostala po voľbách koaličná Slovenská národná strana. Na návrh tejto strany predseda vlády vymenoval

dňom 1. júla 2016 do funkcie prednostky Okresného úradu Brezno PhDr. **Ingrid Poliakovú**. Jej pôsobenie na okresnom úrade bolo ukončené opäť po parlamentných voľbách odvolaním z funkcie dňom 15. júla 2020.

V tomto termíne bol vymenovaný do funkcie prednostu Okresného úradu Brezno Ing. **Ondrej Filipiak**, ktorý bol nominantom strany Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OLANO).

HOSPODÁRSKY ŽIVOT

HOSPODÁRENIE MESTA

ROZPOČET

Rozpočet na tento rok bol zostavený a schválený ako prebytkový, pričom bežný rozpočet bol schválený ako prebytkový a kapitálový ako schodkový. Pri jeho zostavovaní mesto plánovalo vykryť schodok kapitálového rozpočtu a výdavkové finančné operácie prebytkom bežného rozpočtu. Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo 3 zmeny rozpočtu, o ktorých nemohol rozhodnúť primátor mesta; prvá zmena bola schválená dňa 26. februára, druhá 20. mája a tretia zmena bola schválená dňa 16. septembra. Zmeny rozpočtu boli vykonané rozpočtovými opatreniami v počte 329, o nich bolo písomne informované mestské zastupiteľstvo.

HOSPODÁRENIE

Hospodárenie mesta v roku 2020 dokumentuje nasledovná tabuľka:

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu
Bežný rozpočet			
Bežné príjmy	16 839 810	17 452 505	17 452 508,48
Bežné výdavky	15 542 278	15 293 236	15 182 726,55
Prebytok bežného rozpočtu	1 297 532	2 159 269	2 269 781,93
Kapitálový rozpočet			
Kapitálové príjmy	4 929 941	2 457 442	2 457 440,69
Kapitálové výdavky	6 057 473	4 495 087	4 190 126,51
Schodok kapitálového rozpočtu	- 1 127 532	- 2 037 645	- 1 732 685,82
ROZPOČET			
Príjmy	21 769 751	19 909 947	19 909 949,17
Výdavky	21 599 751	19 788 323	19 372 853,06
PREBYTOK ROZPOČTU	+ 170 000	+ 121 624	+ 537 096,11
Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	170 500	1 740 660	1 707 985,47
Výdavkové finančné operácie	340 500	1 029 647	1 029 645,65
Rozdiel vo finančných operáciách	- 170 000	711 013	678 339,82

PRÍJMY

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy; kapitálové príjmy predstavovali najmä príjmy z predaja majetku. Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy a príjmami od obcí na činnosť spoločnej úradovne; kapitálové príjmy boli tvorené dotáciami, ktoré mesto získalo cez projekty Európskej únie.

Mesto v roku 2020 plnilo rozpočet príjmov nasledovne:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	16 839 810	17 452 505	17 452 508,48
Kapitálové príjmy	4 929 941	2 457 442	2 457 440,69

V porovnaní s rokom 2019 je zrejmé, že bol dosiahnutý rast bežných príjmov, bežné príjmy boli naplnené nad ich schválenú úroveň. Kapitálové príjmy sú vyššie ako po minulé roky, avšak opätovne sa nepodarilo dosiahnuť ich plánovanú úroveň schválenú v rozpočte na rok 2020.

Bežné príjmy zahŕňajú vlastné príjmy (daňové a nedaňové) a cudzie príjmy (granty a transfery); ich plnenie bolo v roku 2020 nasledovné:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Daňové príjmy	10 407 723	10 004 682	10 004 682,96
Nedaňové príjmy	2 497 178	1 698 317	1 698 318,06
Granty a transfery	3 934 909	5 700 027	5 749 507,46

Najpodstatnejšou časťou bežných príjmov mesta je daň z príjmov fyzických osôb, takzvaná podielová daň zo štátneho rozpočtu, ktorá predstavovala 45 percent z celkových skutočných bežných príjmov, pričom v roku 2019 to bolo 50 percent. V skutočnosti boli mestu Brezno poukázané podielové dane zo štátneho rozpočtu vo výške 7 871 215 eur vrátane zúčtovania za rok 2019, čo je oproti prognóze z decembra 2019 o 189 902 eur menej.

Vývoj plnenia výnosu z miestnych daní a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad:

SKUTOČNOSŤ V ROKOCH	Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň z bytov	Poplatok za komunálny odpad
2016	162 899 €	633 644 €	68 619 €	489 646 €
2017	165 666 €	625 520 €	71 326 €	516 828 €
2018	166 647 €	600 951 €	75 302 €	495 735 €
2019	147 385 €	622 098 €	73 654 €	486 422 €
2020	243 693 €	1 075 645€	115 189€	577 619 €

Došlo k nárastu dane z nehnuteľností a to u všetkých daní. Vyšší ako za uplynulé obdobie je aj výnos z poplatku za komunálny odpad. Dôvodom je väčší počet zdanených objektov a vyšší počet daňových subjektov. V roku 2020 bolo zdanených celkom 30 550 objektov (v roku 2019 to bolo 28 574 objektov) s počtom daňových subjektov 8 664 (v roku 2019 to bolo 8 536 daňových subjektov).

Nedaňové príjmy

Zahrňajú príjmy z podnikania a vlastníctva majetku a príjmy z administratívnych a iných poplatkov; ich plnenie bolo v roku 2020 nasledovné:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Z podnikania a vlastníctva majetku	1 604 971	527 909	527 906,59
Administratívne a iné poplatky	748 957	638 379	638 380,15
Úroky	7 000	74	74,96
Iné nedaňové príjmy	136 250	531 955	531 956,36

Pokles oproti minulým obdobiam bol zaznamenaný u príjmov z podnikania a vlastníctva majetku ako aj u administratívnych a iných poplatkov. Dôvodom je

pandémia a tiež pokles príjmu z prenajatých lesných pozemkov, ktorý má mesto od vlastnej obchodnej spoločnosti Lesy mesta Brezno spoločnosť s ručením obmedzením – za rok 2020 – príjem za prenájom – 100 tisíc eur - lesné pozemky a 12 tisíc eur - ostatné pozemky (rok 2019 – príjem za prenájom – lesné pozemky 200 tisíc eur, rok 2017 - 968 tisíc eur, rok 2016 - 2 050 tisíc eur).

Pozitívny je nárast iných nedaňových príjmov, ktorých rozpočtovaný objem sa podarilo vysoko prekročiť. Vplývala na to skutočnosť, že boli uhradené platby za výrub drevín spojených s realizáciou II. etapy obchvatu mesta Brezna

Granty a transfery

Ide o príjmy získané v rámci sektoru verejnej správy. Sú to príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, dotácie z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, z Banskobystrického samosprávneho kraja, účelové dary od fyzických a právnických osôb a iné dotácie. Najväčší objem týchto finančných prostriedkov je určený na financovanie základných škôl - prostriedky zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy v školstve.

Schválený rozpočet grantov a transferov bol vysoko prekročený. V roku 2020 boli mestu poskytnuté transfery vo výške 5 697 212,48 €, čo je výrazný nárast v porovnaní s minulými rokmi (v roku 2019 - 4 533 045,70, v roku 2018 - 3 753 112,71 €, v roku 2017 - 3 571 792,43 €, v roku 2016 - 3 610 074 €).

Kapitálové príjmy

Schválený rozpočet vlastných kapitálových príjmov (z predaja kapitálových aktív – pozemkov, budov a bytov) sa v priebehu roka upravoval na základe získaných príjmov z predajov majetku mesta.:

Kapitálové príjmy	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Príjem z predaja majetku	1 725 476	1 160 748	1 160 747,82
Tuzemské kapitálové granty a transfery	3 204 465	1 296 694	1 296 692,87

V roku 2020 získalo mesto kapitálové granty a transfery vo výške 1 296 692,87 €, konkrétne:

Poskytovateľ	Výška	Účel
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie	446 937	Cyklotrasa Brezno - Valaská
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka	343 871	Rozšírenie kapacity materská škola ŠDC
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka	30 349	Rozšírenie kapacity materská škola Nálepková
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka	84 084	Revitalizácia Margitin park
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka	1 710	Regenerácia zelene – Fraňa. Kráľa
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka	25 499	Regenerácia zelene – Ulica Malinovského
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka	7 741	Regenerácia zelene – Ulica 9. mája - pri kostole
Banskobystrický samosprávny kraj	65 920	Obnova Radnice
Ministerstvo dopravy a výstavby	250 000	Cykloprístrešky
Ministerstvo dopravy a výstavby	40 580	Cyklotrasa C3, C100

VÝDAVKY

Bol vysoko prekročený rozpočtovaný prebytok bežného rozpočtu, z ktorého sa financoval schodok kapitálového rozpočtu a splátky návratných zdrojov financovania.

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Bežné výdavky	15 542 278	15 293 236	15 182 26,55	99,28
Kapitálové výdavky	6 057 473	4 495 087	4 190 126,51	93,22

Bežné výdavky

V porovnaní s minulými rokmi rast bežnej spotreby sa zastavil. Bežné výdavky boli v roku 2020 podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie čerpané nasledovne:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Mzdy, platy, OON	6 368 409	6 320 009	6 302 32,55	99,73
Poistné a príspevky do poisťovní	2 395 049	2 306 708	2 306 43,94	99,99
Tovary a služby	4 011 863	3 743 680	3 650 18,69	97,51
Bežné transfery	2 686 411	2 852 493	2 852 87,07	100,00
Splácanie úrokov	80 546	70 346	70 344,30	100,00

K nižšiemu čerpaniu bežných výdavkov došlo u všetkých položiek tovarov a služieb, u bežných transferov, vyššie čerpanie bolo zaznamenané len u výdavkov na platy a odmeny zamestnancov.

Kapitálové výdavky

Čerpanie kapitálových výdavkov dosiahlo výšku 4 190 126,51€.

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Nákup pozemkov a nehmotných aktív	289 538	408 243	408 241,66
Nákup budov, objektov alebo ich častí	54 015	180 281	180 281,20
Nákup strojov, prístrojov a zariadení	350 434	72 225	72 224,00
Nákup dopr. prostriedkov	13 000	0	0,00
Projektová dokumentácia	10 103	477 950	455 669,74
Realizácia stavieb	4 565 511	2 874 941	2 594 938,95
Rekonštrukcie a modernizácia strojov a zariadení	80 000	36 018	36 017,50
Ostatné kapitálové výdavky	0	17 024	14 349,57
Kapitálové transfery	694 872	428 405	428 403,89
CELKOM	6 057 473	4 495 087	4 190 126,51

V roku 2020 sa realizovalo 102 rozvojových programov, v tom sú zahrnuté investičné akcie, nákupy kapitálových aktív, obstaranie projektovej dokumentácie a kapitálové transfery.

Mesto v roku 2020 hospodáril s prebytkom bežného rozpočtu vo výške 2 269 781,93 €. Z prebytku bežného rozpočtu v priebehu roka financovalo schodok kapitálového rozpočtu vo výške - 1 732 685,82 €. Celkovo hospodárenie mesta skončilo v roku 2020 s prebytkom rozpočtu vo výške + 537 096,11 €. Mesto k 31.12.2020 vykazuje rozdiel medzi príjmovými a výdavkovými finančnými operáciami vo výške 678 339,82 €.

Dlh na jedného Brežňana sa v roku 2020 zvýšil na 162 eur, pričom na konci roka 2019 to bolo 154 eur. Zvýšenie je ovplyvnené jednak prijatím úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania v roku 2019 na výstavbu Zariadenia pre seniorov a denný stacionár, ktorý sa ešte v roku 2020 započítava do dlhovej služby.

Prehľad o návratných zdrojov financovania mesta so stavom k 31.12.2020:

Rok podpisu	Splatnosť	Schválená výška v €	Účel	Zostatok k 31.12.2020 v €
2009	2025		Reštrukturalizácia úveru	491 311,16
2005	2030	3 632 742,48	Zimný štadión	484 451,42
2009	2030	192 524,73	Hotel Ďumbier	60 436,72
2009	2029	2 100 000,00	Zimný štadión Prestavba a nadstavba ZŠ P2 Rekonštrukcia námestia III. etapa	960 889,20
2018	2049	870 500,00	Dom seniorov a denný stacionár	821 437,00
2002	2032	337 183,83	nájomný dom - MPČL	187 022,01
2007	2037	515 833,50	nájomný dom - Nálepková	309 297,36
2018	2048	655 200,00	nájomný dom - ŠLN	611 284,92
2018	2038	34 550,00	Technické vybavenie -ŠLN	30 880,91
2020	2021	900 000,00	kontokorent	0
2020	2027	434 276,00	Návratná finančná výpomoc	434 276
SPOLU				4 391 286,70

Mesto prijalo od vlády návratnú finančnú výpomoc vo výške 434 276 eur určenú na kompenzáciu výpadku dane z príjmov. Návratná finančná výpomoc z ministerstva financií bola samospráve poskytnutá bezúročne. Okrem výpadku príjmov mesto zažilo aj nárast neplánovaných výdavkov súvisiaci s prijatými opatreniami.

HOSPODÁRENIE PRÍSPEVKOVEJ ORGANIZÁCIE

Mesto má zriadenú jednu príspevkovú organizáciu – Technické služby Brezno. Poskytlo jej príspevok na prevádzku a príspevok na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku:

Príspevková organizácia	Bežný príspevok		Kapitálový príspevok	
	rozpočet	čerpanie	rozpočet	čerpanie
Technické služby	2 204 437,59	2 204 437,59	428 403,89	428 403,89

Hospodárenie príspevkovej organizácie za hlavnú činnosť v roku 2020 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi:

ROK	- 2017	2018	2019	- 2020
Náklady	3 462 756	4 103 784	4 411 478	3 820 843,83
Výnosy, v tom :	3 468 573	4 142 145	4 458 501	3 863 286,55
Vlastné	354 791	349 287	2 410 675	171 967,31
Príspevok od zriaďovateľa	1 906 930	2 405 930	2 547 076	3 601 760,10
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	5 817	38 360	46 995	42 442,72

Hospodárenie príspevkovej organizácie za podnikateľskú činnosť v roku 2020 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi:

	2017	2018	2019	- 2020
Náklady	371 046,31	477 680,46	498 692,03	431 883,70
Výnosy	444 876,14	482 291,51	499 193,46	436 195,05
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	59 356,65	4 513,73	382,29	3 738,74

(údaje sú uvedené v €)

Technické služby mesta Brezna dosiahli kladný výsledok hospodárenia tak v hlavnej ako aj podnikateľskej činnosti.

VÝSTAVBA A ROZVOJ MESTA

NOVÉ VSTUPNÉ EMBLÉMY DO MESTA

Zámer mesta realizovať vstupné objekty – emblémy - do mesta Brezno bol dokončený v tomto roku. Koncom minulého roku boli osadené dva vstupné emblémy na prístupovej komunikácii zo smeru Banská Bystrica a Hriňová. Mesto tohto roku zabezpečilo montáž ostatných vstupných tabúľ, ktorými takto označila všetkých päť vjazdov do Brezna. Udialo sa tak začiatkom mája. Osadené boli zvyšné tri vstupy, a to v Rohoznej, Bujakove a Zadných Halnách v smere od Vagnára . Podsvietené trojrozmerné objekty z nehrdzavejúcej ocele znázorňujú všetky významné dominanty mesta. Návrh, výrobu a montáž vstupných tabúľ v hodnote viac ako 20 tisíc eur zabezpečila miestna firma. Vizualnú, ako aj technickú stránku diela zastrešoval Peter Kováčik so svojím tímom.

REKONŠTRUKCIA MATERSKEJ ŠKOLY

V septembri bola ukončená prestavba Materskej školy na Ulici Dr. Clementisa, ktorá trvala presne rok. Do kompletnej rekonštrukcie sa mesto pustilo vlani v auguste, pričom z objektívnych dôvodov sa termín ukončenia prác posunul o niekoľko mesiacov a celú situáciu skomplikovala aj pandémia Covid-19. Pavilón, ktorý v minulosti nebol využívaný, bude slúžiť ako telocvičňa, terasa na prvom poschodí sa zasa zmenila na triedu. Súčasťou rekonštrukcie bolo aj vybudovanie bezbariérových vstupov do objektu, komplexne bola zrenovovaná elektroinštalácia, zdravotnícka inštalácia, nové je aj vykurovanie. Zateplené boli obvodové a strešné konštrukcie, nové sú aj vonkajšie výplne otvorov. Samozrejme nové je aj vybavenie priestorov Materskej školy na Ulici Dr. Clementisa. Celkové náklady na rekonštrukciu materskej školy dosiahli výšku 1 244,110 eur, mesto na obnovu tohto objektu získalo na základe spracovanej žiadosti dotáciu 377 340 eur.

NOVÝ ÚZEMNÝ PLÁN MESTA

V roku 1990 bol vypracovaný Územný plán sídelného útvaru Brezno – Valaská – Podbrezová, ktorý vytváral podmienky pre rozvoj hospodárskych záujmov celej aglomerácie. V roku 1986 bol vypracovaný Územný plán centrálnej mestskej zóny Brezno, ktorý vytváral podmienky pre intenzifikáciu a prestavbu centrálnej zóny mesta s dôrazom na rozvoj bývania a občianskej vybavenosti. Majetkoprávne nevysporiadanie rozvojových plôch a následne oslabenie investovania štátom neumožňovali jeho napĺňanie. Schválený Územný plán mesta Brezna z roku 2001 definoval rozvoj mesta a katastrálneho územia komplexne. Do dnešného dňa nebola však ustálená trasa obchvatu cesty I/66, rozsah vodárenskej nádrže a rozvoj cestovného ruchu. Neustále legislatívne a technické zmeny, ako aj lokálne požiadavky nad rámec územnoplánovacej dokumentácie už nebolo možné ďalej uskutočňovať ďalšími zmenami a doplnkami, a preto sa mesto rozhodlo obstaráť nový územný plán. Spracovateľ územnoplánovacej dokumentácie je Architektonické štúdio Atrium s.r.o. Košice.

V čase od 9. septembra do 16. októbra tohto roku prebiehalo prerokovanie Konceptu územného plánu mesta Brezno. Verejné prerokovanie s výkladom spracovateľa sa uskutočnilo 1. októbra. K spracovanému konceptu prišlo okolo štyridsať pripomienok od obyvateľov, ďalšie pripomienky vyjadrili organizácie, a tak mesto najskôr pripomienky spracuje. Až po ich vyhodnotení ich môže zadať spracovateľovi územného plánu na dopracovanie. Takže mesto sa v roku 2020 bude riadiť pri výstavbe a rozvoji mesta doterajším územným plánom.

DIGITÁLNY KAMEROVÝ SYSTÉM

Nový digitálny kamerový systém, ktorý pred viac ako dvoma rokmi vybudovali v Brezne, je primárne určený na prevenciu kriminality, ochranu verejného poriadku, zdravia, života a majetku občanov, ako aj objektov verejného záujmu.

Vďaka kompletne pripravenej optickej sieti má mesto možnosť operatívne reagovať na bezpečnostné riziká a podľa požiadaviek doinštalovať do systému až 45 kamier

Na dianie v uliciach Brezna doposiaľ dohliadalo 12 digitálnych zariadení, začiatkom septembra k nim však pribudli ďalšie štyri. Jedna z kamier monitoruje kruhový objazd a nadchod pre peších pri Baldovskom moste a okolie, ďalšia je umiestená na Mládežníckej ulici neďaleko nocľahárne Nádej a známej bytovky a tretia kamera monitoruje časť ulice Stromovej od križovatky s Chalupkovou ulicou. Posledná z nových kamier sa nachádza pri križovatke ulíc Sládkovičova a Nálepková. Potom, čo vandali poškodili detské ihrisko Žihadielko pri Hrone, bola kamera nainštalovaná aj do tohto priestoru, na dopravné ihrisko.

SEPAROVNIE BIOODPADU

Od začiatku decembra obyvatelia bytových domov začali separovať aj bioodpady. Doteraz separovali iba plasty, papier a sklo. V našom meste pribudli hnedé kontajnery, ktoré sú určené na zber zeleného bioodpadu z domácností. Po novom tak už budú povinní oddeľovať zelený odpad od ostatného komunálneho. Technické služby mesta Brezno potom zelený odpad odvezú na kompostáreň, kde bude zapracovaný do kompostu.

Doteraz biologicky rozložiteľný odpad triedili iba rodinné domy, ktoré mali svojpomocné kompostovanie. Na tento účel mali možnosť získať bezplatne do užívania kompostér. Provizórna kompostáreň sa nachádza dočasne na Ulici Mostárenskej. Tu sa dováža a kompostuje tráva z kosenia verejných plôch mesta, lístie, rastlinný odpad, konáre, zemina z výkopov v meste, sem môžu privážať biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad aj obyvatelia mesta. Obyvatelia môžu tento odpad voziť aj na sady a parky na Ulici Hronskej, kde sú pristavené pri objekte dva veľkoobjemové kontajnery, jeden na trávu, zelinu a lístie a druhý na konáre. Tento odpad je možné priviesť kedykoľvek, nakoľko kontajnery sú voľne prístupné osem mesiacov, vždy v období od 1. marca do 30. novembra v roku.

Mesto pracuje na tom, aby malo modernú kompostáreň, ktorá by mala do budúcnosti význam pri spracovaní odpadu. V tejto súvislosti samospráva na realizáciu projektu s názvom Kompostáreň Brezno podala žiadosť o nenávratný finančný príspevok vo výške 3 500 000 eur. Kompostáreň ročne spracuje 3500 ton odpadu. Ak získa mesto príspevok, bude vybudovaná v priemyselnej zóne mesta Brezno, časti Mazorníkovo, v lokalite, ktorá je v územnom pláne mesta určená na funkciu priemyselnej výroby a je dostatočne vzdialená od najbližšej obytnej zóny.

NOVÝ OBJEKT PRED OBCHODNÝM CENTROM

Pred obchodným centrom S1 na Ulici Československej armády, pred bývalými kasárňami, tohto roku vyrástol nový objekt. Bola tu zriadená prevádzka T-com a kaviareň. Investor na tomto mieste pôvodne plánoval vybudovať až 5 objektov, avšak úrad mu povolil len jeden aj s ohľadom na to, že popred túto prevádzku má ísť plánovaná cyklotrasa.

VÝSTAVBA ALTÁNKOV V OKOLÍ MESTA

Lesy mesta Brezno pokračujú vo výstavbe altánkov pri značených turistických trasách v okolí mesta. V priebehu roka 2020 pribudli štyri altánky. Jeden v lokalite Zubák pri lesníckej chate v poľesí Michalová. V poľesí Čertovica pribudli altánky v doline Lazná, v doline Ježová a v lokalite Bachláč nad obcou Jarabá. Altánky sú prístupné širokej verejnosti. Cieľom výstavby je vytvoriť oddychové zóny pre rodiny s deťmi a turistov. Okrem výstavby altánkov lesníci zabezpečili aj rozmiestnenie lavičiek na najfrekventovanejších turistických trasách. Breznianski lesníci okrem toho osadili na lesných cestách prvé cyklorampy, ktoré vďaka konštrukčnému riešeniu umožňujú cyklistom plynulý prejazd.

REKONŠTRUKCIA BUDOVY SÚDU

V novembri minulého roka sa začala realizovať rekonštrukcia budovy Okresného súdu na Kuzmányho ulici. Tohto roku v jeseni bola rekonštrukcia ukončená. Opravená bola predovšetkým fasáda objektu, vymenené boli aj okná. Väčšiu časť finančného nákladu bola určená na obnovu interiéru. Mesto súčasne dokončilo opravu chodníka na Kuzmányho ulici, ktorý vedie aj popred súd. Zrealizovaná bola aj výmena dlažby zo strany Štúrovej ulice.

STAVBA ŠPORTOVÉHO CENTRA

V areáli futbalového štadióna na Ulici Fraňa Kráľa pribudol v júni súkromný športovo-relaxačný komplex s celoročnou prevádzkou pre všetky vekové kategórie . LEGIA Fitness & Sport centrum bolo postavené súkromným podnikateľom Ing. Branislavom Katreniakom MOVING COMPANY, s. r. o. na ploche 2008 metrov štvorcových, s tým, že túto plochu mesto v areáli futbalového štadióna súkromnému podnikateľovi nemohla predať, plochu mu iba prenajala na 15 rokov.

REKONŠTRUKCIA PLYNOVODOV

Obyvatelia viacerých bytových domov v našom meste boli tohto roku nejaký čas bez teplej úžitkovej vody. Dodávka plynu bola postupne prerušená. Aj v roku 2020 pokračoval podnik Slovenský plynárenský priemysel – distribúcia a. s. v rekonštrukcii plynovodov na sídlisku Clementisa – ČSA. Existujúce plynovody o celkovej dĺžke 1 494 metrov a prípojky plynu o celkovej dĺžke rekonštruovaných prípojk 1 020,2 metrov boli v prevažnej miere obnovené bezvýkopovou metódou – vŕhovaním do pôvodných ocelových potrubí a v menšom rozsahu pokládkou potrubia plynovodov. Staré väčšinou skorodované ocelové potrubie bolo nahradené novým, vyrobeným z vysoko odolného materiálu, ktorý zaručuje vysokú odolnosť voči mechanickému poškodeniu a rýchlemu i pomalému šíreniu trhlín. Postupne boli

vymenené potrubia všetkých vetiev na Ul. Krčulova, Malinovského, ČSA. Ladislava Sáru, Fraňa Kráľa.

Plynofikácia začala v Brezne v sedemdesiatych rokoch minulého storočia. Takmer päťdesiatročné oceľové potrubie bolo na mnohých miestach skorodované a plynári často zaznamenávali úniky plynu. To najstaršie potrubie bolo na Ulici Školská pri rodinných domoch. Aj preto sa začala v roku 2017 rekonštrukcia plynovodu práve tam.

VÝSTAVBA V BÝVALÝCH KASÁRŇACH

Bývalé Kasárne Jána Švermu v Brezne kúpila spoločnosť Istrofinal so sídlom v Žiline v roku 2013 za účelom realizácie investičného zámeru spočívajúcom prevažne vo výstavbe obchodných jednotiek, bytových a nebytových jednotiek a súvisiacej infraštruktúry, ako aj za účelom realizácie svojich ďalších podnikateľských zámerov. Tento rok firma pokračovala v areáli vo výstavbe ciest a inžinierskych sietí. Pozemky na výstavbu rodinných domov sa aj tohto roku ponúkali na predaj.

REKONŠTRUKCIA NEMOCNICE

Prestavba za viac ako 8 miliónov eur začala v roku 2019, pričom až 95 percent nákladov bolo financované z nenávratného finančného príspevku poskytnutého Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v zastúpení Ministerstvom zdravotníctva SR v rámci operačného programu Integrovaný regionálny operačný

program a zvyšok z vlastných prostriedkov nemocnice. S vypracovaním projektu personálne a finančne pomohli Železiarne Podbrezová, a. s. Na rekonštrukciu nemocnice bolo určených 8,3 mil. eur, pričom na stavebnú časť bolo vyčlenených 5,8 mil. eur a zvyšok predovšetkým na zakúpenie novej prístrojovej techniky, a to mamografu, šiestich sonografov, vybavenia na operačných sálach a oddelení centrálnej sterilizácie a mnoho ďalších.

Stavebný objekt odovzdali realizátorovi stavby firme Metrostav Slovakia, a. s. v apríli minulého roka. Všetky rekonštrukciou dotknuté nemocničné pracoviská boli komplexne vybudované nanovo. Rekonštrukcia zahŕňala aj výmenu inžinierskych sietí a technologických zariadení rekonštruovaných priestorov, pretože sa už nachádzali na hranici havarijného stavu a stávali sa z hľadiska platných technických noriem nevyhovujúce. Práce zahŕňala aj rekonštrukciu technickej infraštruktúry dotknutých objektov pre nové dispozičné riešenie, vybudovanie nových sociálnych zariadení na oddeleniach, rozvodov energií, rozvodov tepla, vodovodných a kanalizačných rozvodov, medicínálnych plynov, vzduchotechniky vrátane rekonštrukcie dvoch výťahov a realizácia s tým súvisiacich stavebných prác, podlahových krytín a interiérových úprav. Vybudovaný bol nový urgentný príjem.. Nové operačné sály spĺňajú najvyššie hygienické a prevádzkové štandardy. Do konca roka boli stavebné práce ukončené.

NOVÝ MAMOGRAF

Pre nevyhovujúci technický stav musela Nemocnica s poliklinikou v Brezne v septembri minulého roka prestať používať starý mamografický prístroj. Od začiatku marca tohto roku je všetko inak. V prevádzke je nové moderné zariadenie v hodnote 142 800 eur. Bol zakúpený v rámci rekonštrukcie niektorých častí nemocnice z eurofondov, kde bola schválená aj položka nákup kvalitnej prístrojovej techniky. Nový mamograf bol umiestnený v rekonštruovaných priestoroch.

OBNOVA VNÚTROBLOKOV

Aj Brezno sa po vzore mnohých vyspelých miest sveta pustilo do tzv. zelených projektov, ktoré majú zmierniť dopady globálneho otepľovania a zlepšiť mikroklimatické podmienky na lokálnej úrovni. Mesto prostredníctvom žiadostí reagovalo na výzvy ministerstva pôdohospodárstva, vďaka čomu získalo prostriedky z európskych fondov na obnovu Margitinho parku a vnútroblokov na sídliskách ŠLN, Malinovského a Mazorníkovo. Lenže covid zasiahol aj tejto v oblasti a keď sa k nemu pridala rekonštrukcia plynovodu či nevyhnutné zmeny v projektovej dokumentácii, časový harmonogram jednotlivých realizácií sa značne posunul. Aj keď názory na tempo a rozsah prác sa v očiach verejnosti rôznia, isté je, že zrevitalizovať sa už podarilo najstarší, Margitin park, ktorý ešte na jar čaká výsadba zelene, a postupnou obnovou prechádzajú aj zvyšné vnútrobloky. Okrem toho sa vlani v rámci celého mesta podarilo vysadiť množstvo okrasných, liečivých a lúčnych kvetov, ktoré plnia nielen estetickú, ale aj funkčnú úlohu v boji proti klimatickým zmenám.

VYNOVENÁ ARÉNA A PLAVÁREŇ

Mesto Brezno aj vďaka podpore Slovenského zväzu ľadového hokeja vlani zrealizovalo opravu chladiaceho systému na zimnom štadióne. Nová technológia umožní využívať odpadové teplo, čím sa znížia náklady na prevádzku Arény. Úspornejšie bude po novom fungovať aj krytá plaváreň. Presklené stupňovité výplne v jej severozápadnej časti nahradili plastové okná a zvislá izolačná vrstva, ktorá má zabrániť nadmerným únikom tepla. Sumu 80-tisíc eur na tento projekt poskytol Slovenský olympijský a športový výbor. V súvislosti s mestskými športoviskami došlo počas uplynulého roka aj k obnove multifunkčného ihriska pri ZŠ Karola Rapoša a vybudovaniu nového ihriska pri MŠ na Mazorníkove.

ROZHLADŇA

Otvorenie takmer 40-metrovej vyhliadkovej veže v lokalite Horné lazy mesto avizovalo už v rámci uplynulej letnej sezóny, výstavbu však viac ako rok komplikovali zlé poveternostné podmienky, ale aj meškajúce dodávky komponentov kvôli uzavretým hraniciam v čase prvej vlny pandémie. Stavba má ku koncu roka kompletne dokončenú spodnú časť, teda pilóty, základy a spodnú konštrukciu. Keďže poloha veže uprostred lesa neumožňuje jej montáž prostredníctvom vrtuľníka, uskutoční sa pomocou žeriavu. Ak sa okolnosti opäť nezmenia, sprístupniť ju plánujú v roku 2021.

SOLÁRNE LAMPY V ODLAHLÝCH ČASTIACH

Technické služby Brezno sa v priebehu roka pustili aj do rozširovania siete verejného osvetlenia. V odľahlých častiach mesta, kde je technicky aj ekonomicky náročné vytvoriť novú elektrickú prípojku, začali postupne inštalovať solárne lampy. V lokalitách ako Vrchdolinka, Podkoreňová, Kôšikovo, ale aj Potočná ulica má nové solárne osvetlenie prispieť k zlepšeniu bezpečnosti obyvateľov v nočných hodinách.

NOVÉ STOJISKÁ A BIOKONTAJNERY

S cieľom prispieť k dôkladnejšej separácii domového odpadu začalo Brezno ešte v roku 2015 intenzívne budovať uzamykateľné kontajnerové stojiská. V tomto roku k už jestvujúcim 35 pribudli ďalšie štyri a to na Clementisovej a Malinovského ulici. Rozmiestnením hnedých kontajnerov navyše obyvatelia Brezna dostali možnosť triediť aj biologicky rozložiteľný odpad z domácností. V súvislosti so stojiskami došlo aj k pilotnému spusteniu systému elektronického uzamykania na Ulici MPČL.

DOPRAVA

PARKOVACIE MIESTA

Tohto roku Technické služby v centre mesta vybudovali ďalšiu spevnenú plochu určenú na parkovanie motorových vozidiel. Nové parkovisko je situované medzi dvoma chodníkmi na Malinovského ulici, pričom vjazd je vedený v smere od tržnice z Ulice ČSA. Odstavná plocha pozostáva z 15 parkovacích miest, z ktorých jedno je určené pre vozidlá zdravotne ťažko postihnutých ľudí. Radnica na tento projekt vyčlenila 10-tisíc eur z mestského rozpočtu.

OBCHVAT MESTA

V marci 2015 sa Brezňania tešili, že po mnohých rokoch sľubov sa konečne dočkali zahájenia stavby obchvatu mesta. Prvá etapa s dĺžkou 2,54 km sa realizovala na ceste I/66 v smere od Banskej Bystrice do Brezna, začína pri Banisku a končí prvou križovatkou pri odbočke na Čierny Balog, pri Baldovskom moste. Stavba tejto etapy bola ukončená v septembri 2017.

Druhá etapa výstavby je rozdelená na dva úseky. Tri roky po ukončení prvej etapy sa čakalo na dokončenie projektu, chýbali aj finančné prostriedky. V septembri tohto roku sa obyvatelia Brezna a regiónu dozvedeli, že výstavba konečne pokračuje. Začala sa výstavba II. etapy prvého úseku obchvatu Brezna. Nový, viac ako 1,6-kilometrový úsek za takmer 20 miliónov eur bude priamo nadväzovať na už existujúcu stavbu z prvej etapy. Prepojí ju tak s cestou I/72, čím sa z centra mesta odkloní tranzitná doprava smerujúca do Tisovca a Rimavskej Soboty, zníži sa hluk a emisie a zvýši priepustnosť premávky v intraviláne. Slovenskú správu ciest ako investora vyjde II. etapa obchvatu Brezna 1. úsek podľa rozpočtu na 16,56 milióna eur bez dane z pridanej hodnoty. V tendri uspelo združenie spoločností SMS a Viakorp. Výstavba je naplánovaná na obdobie 30 mesiacov, takže prvé autá by novým úsekom mohli prejsť už v roku 2023.

CYKLOTRASA BREZNO - VALASKÁ

Mesto Brezno v marci tohto roku spustilo realizáciu projektu Cyklotrasa Brezno – Valaská. Plánovaná dĺžka realizácie výstavby bola 12 mesiacov. Práce na výstavbe začali chodníkom na nábreží Hrona. Súčasne boli realizované práce aj na starej valaštianskej ceste a pokračovala aj výstavbou po ceste obce „stará“ Valaská. Predpokladaný termín ukončenia sa predĺži; bola nutná zmena projektu. Tento projekt je podporený z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Na základe žiadosti mesto získalo na realizáciu finančné prostriedky- Schválená výška nenávratného finančného príspevku je 1 344 275,96 eur.

Takmer deväťkilometrový úsek cyklotrasy Brezno – Valaská povedie zo železničnej stanice v Brezne smerom do centra mesta. Rovnako aj na západ k hlavnému hospodárskemu uzlu Horehronia Železiarňam Podbrezová. vznikne cyklistický pruh s celkovou dĺžkou 8,74 km, pričom viac ako 1,76 km bude mať dĺžku úplne nový cyklistický pruh, vrátane lávky pre cyklistov v dĺžke 648 metrov, ktorá povedie súbežne popri novej navrhovanej cestnej komunikácii. Pre zvýšenie komfortu cyklistov budú na dvoch miestach osadené stojany na bicykle.

Cyklotrasa bude zložená z dvoch častí. Vetva A bude prepájať obec Valaská so železničnou a autobusovou stanicou v intraviláne mesta Brezno. Začiatok je plánovaný v blízkosti železničnej stanice. Cyklotrasa povedie po chodníkoch na moste cez rieku Hron, smerom na západ, chodníkom pri čerpacej stanici, kde prechádza priechodom cez cestu I/66. V mieste vjazdu do závodu Železiarne Podbrezová Nový závod – Valaská sa priechod upraví na spoločný pre chodcov a cyklistov. Cyklotrasa skončí v mieste križovatky cesty III/06673 a cesty I/66. Druhá časť, vetva B povedie zo železničnej stanice do centrálnej oblasti mesta Brezna. Začne za mostom cez rieku Hron v napojení na vetvu A, s pokračovaním na trase miestnych komunikácií cez ulice Eleny Maróthy – Šoltésovej, Nábrežie dukelských hrdinov až po Štúrovu ulicu. V tejto časti vzniknú dva spoločné priechody pre chodcov a cyklistov a jeden pre cyklistov.